

Tito - partija - revolucija

Letos se s posebno pozornostjo spominjamo pomembnih jubilejev naše revolucije in mejnikov iz zgodovine razrednega in narodnoosvobodilnega boja: 40. obletnice prihoda tovariša TITA na čelo KP Jugoslavije, 85. rojstnega dne tovariša TITA in 40. obletnice ustanovnega kongresa KPS. Pomembni jubileji, katerih temelji so revolucija, narodnoosvobodilni boj in priporjeno lastništvo delavcev nad proizvodnimi sredstvi, so vsebina bogate osveščenosti delavskega samoupravljanja, katerega vrh je zakon o združenem delu, ki smo ga za dan republike lani, prebiscitarno potrdili vsi jugoslovanski delavci.

Vsestranska in bogata osebnost naše revolucije je tovariš TITO, za katerega je delovni človek vedno bil in ostal poglavitna ustvarjalna sila in subjekt socializma.

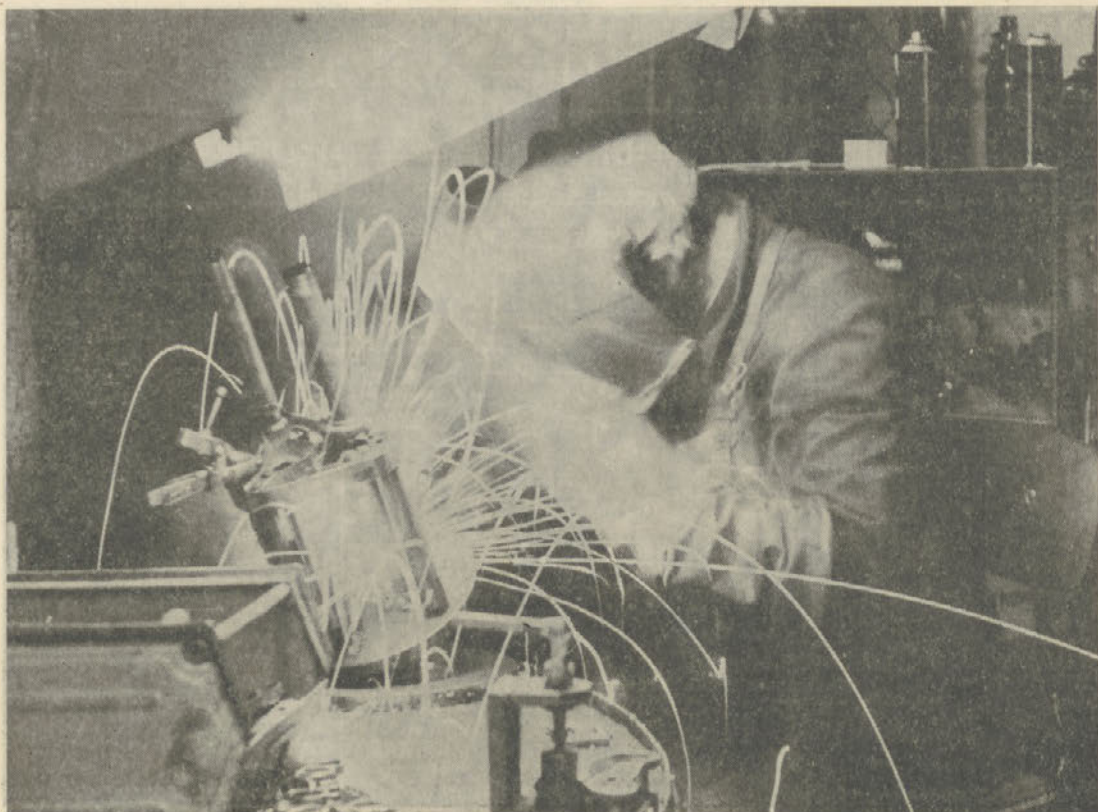
Vdanost TITA delavskemu razredu, njegovim interesom in

družbeni vlogi je globoka in človeška, ker čuti in razume njegov materialni in družbeni položaj, vedno natančno izraža in politično oblikuje tisto kar delavci čutijo in mislijo. Boj za boljše človekovo življenje in za njegovo osebno srečo je Titovo najvišje načelo.

Titov boj za reševanje nacionalnega vprašanja, za kovanje bratstva in enotnosti naših narodov, za nacionalno svobodo in enakopravnost je nedvomno veliko dejanje, ki ga je Tito za zmeraj vgradil v nerazrušljive temelje naše socialistične mnogonacionalne samoupravne skupnosti Jugoslavije. Tito je osebnost, ki ne pripada samo nam, temveč vsemu svetu, galeriji našega časa. Titovo ime je postalo lastnina vseh tistih, ki jim je mir življenjska potreba. Mir in izraz humanistične vizije novega sveta, katerega prihodnji rodovi ne bodo poznali vojne in opustošenja.

Ob 1. maju,
prazniku dela,
želimo
mного delovnih
uspehov

SAMOUPRAVNI ORGANI
DRUŽBENO-POLITIČNE
ORGANIZACIJE
TER
UREDNIŠTVO

Na Čebinah z udeležencem ustanovnega kongresa KPS

Na Čebinah nad Zagorjem, so se 24. marca srečali novinarji in uredniki glasil Slovenskih organizacij združenega dela z Miho Marinkom, kjer je bila proslava 40-letnice ustanovitve KPS, ki sovpada s 40-letnico prihoda tovariša TITA na čelo partije in z njegovo 85-letnico rojstva.

Med novinarji in revolucionarjem Miho Marinkom je stekel pristrčen pogovor. Novinarji so izvedli vrsto dragocenih podatkov, ki jih zgodovina ni zapisala. V sproščenem pogovoru je Miha Marinko obujal spomine na priprave in potek kongresa, podrobno pa je tudi opisal splošno vzdušje takratne dobe, ko je KPS strmela k enotnosti vseh domoljubnih in naprednih sil.

Srečanje sta pripravila sektor za obveščanje in politično propagando pri republiškem svetu zveze sindikatov Slovenije in aktiv urednikov glasil v združenem delu pri društvu novinarjev Slovenije. Novinarji v združenem delu so tovarišu TITU poslali pozdravno brzojavko naslednje vsebine:

DRAGI TOVARIŠ TITO!

Novinarji tovarniških časnikov,

združeni v aktivu novinarjev glasil v združenem delu pri Društvu novinarjev Slovenije, smo v organizaciji aktiva in republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije ter v sodelovanju revirskega odbora za pripravo proslave ob 40. obletnici ustanovitve Komunistične partije Slovenije obiskali Čebine, kjer smo se srečali z enim ustanoviteljev slovenske komunistične partije, članom sveta federacije Miho Marinkom. V pristrčenem pomenku nam je tovariš Miha Marinko približal delo slovenskih in drugih jugoslovanskih predvojnih revolucionarjev, ki so v najtežjih pogojih boja proti reakcionarni vladavini izkoriščevalcev delavskega razreda, uspeli povezati najnaprednejše in razredno osveščene delavce v avantgardo delavskega razreda, komunistično partijo. Ob tej priložnosti, ob 40. obletnici ustanovitve Komunistične partije Slovenije, 40-letnici tvojega prihoda na vodstvo Komunistične partije Jugoslavije in tvojem osebnem prazniku, 85. obletnici rojstva, ti novinarji v združenem delu izražamo svoje občudovanje, toplo hvalnost in iskrene čestitke.

Vloga informativnih sredstev

Ze uvodoma lahko zapišem, da imajo tisk, radio in televizija izredno pomembno in odgovorno vlogo v našem družbenopolitičnem in gospodarskem življenju, saj so v danih demokratičnih, socialističnih in samoupravnih pogojih pomemben sooblikovalec javnega mnenja. Zato je delovanje zavestnih sil v informativnih sredstvih ogromnega pomena, posebej še v trenutkih, ko nenehno napredujemo v razvoju naše samoupravne družbe in ko vsebolj utrjujemo vlogo delavskega razreda v njej.

Naš sistem samoupravljanja že sam po sebi teži po vsestransko objektivnem, jasnem in pravočasnem obveščanju v katerem mora biti povzeta celovitost dogodkov resnična in objektivno ocenjena. Na tem področju pa imamo še vedno dosti nalog in velikih problemov, ki jih moramo rešiti, da bi si lahko pridobili dokončno zmago v splošnem konceptu vsega sistema obveščanja. Ob tem smo resda že veliko storili, kar nikakor ne smemo podcenjevati. Res pa je, da se naši družbeni odnosi tako hitro in napredno razvijajo, da tudi na področju informativne službe ne moremo nadaljevati s staro prakso.

Iz govorov predsednika TITA je jasno razvidno, kolikšen pomen daje tem vprašanjem, ker jim je vedno posvečal potrebno pozornost in povdarjal njihovo vlogo in značaj v praksi.

Pri tem pa so tudi naloge komunistov, da organizirajo in povežejo prizadevanja, ki se porajajo pri oblikovanju celovitega in samoupravnega usklajenega družbenega informacijskega sistema

s katerim si bodo neposredni proizvajalci in drugi delovni ljudje v vseh oblikah zagotavljali in izmenjavali resnične, takojšnje in kompleksne informacije, ki so tudi pogoj, da bodo lahko odločali o skupnih interesih in problemih v družbenem delu in v naši celotni družbi ter na vseh ravneh njene samoupravne organiziranosti. Še vedno imamo prikrita sile, ki bi želele, da imajo jasna, revolucionarna in demokratična stališča Zveze komunistov in njeno enotnost, za nekaj trenutnega, nekaj kar bo hitro prešlo in kar ne bo moglo obstojati. Mislim, da so stališča Zveze komunistov zelo jasna in da mora biti delo vseh delavcev, ki so združeni v specializiranih organizacijah združenega dela na področju informiranja in tistih, ki razpolagajo z viri informacij, podrejeno družbenemu interesu in zato tudi usklajeno in povezano v enoten družbeni sistem.

Tako je tudi kontrola funkcioniranja celotnega informativnega sistema ena izmed najvažnejših nalog in oblik družbene kontrole. Še takšen sistem, ki bo temeljna vez in podlaga delavskemu razredu v raznih oblikah sporazumevanja dogovarjanja in odločanja je tudi realna osnova za to, da postane delavec subjekt družbe — saj tisk, radio in televizija morajo izhajati iz interesov delavskega razreda in naših družbenih odnosov.

Programski svet posameznih listov in redakcij, kjer se stekajo novice iz vseh koncev naše domovine in iz kontintov sveta, so zato tudi sestavljeni iz neposredno zaposlenih in predstavnikov družbenega življenja, tako, da preostane pooblaščenim državnim organom le kontrola v zakonitosti poslovanja.

Preprečevati pa moramo na vseh korakih monopolistične, posebiške in druge težnje v dopustnosti in uporabi informacij. V današnjem trenutku moramo vsekakor pospešiti akcijo zbiranja in povezovanja odločilnih in sposobnih moči, ki se bodo borile za politiko ZKJ v informiranju in daljnem izgrajevanju pravih in objektivnih stališč do vseh družbenih in ekonomskih premikov v sleherni republiki, občini in v krajevni skupnosti ter v organizaciji združenega dela. Ugotavljamo, da je v zadnjem času, posebej po PISMU, narejen pomemben korak v razvoju in ustvarjanju pogojev, da lahko gremo v realizaciji koncepta tudi na tem področju hitreje naprej. Naš način informiranja so v celoti prevzeli najširši krogi zaposlenih, ki so neposredno vezani, na ta sredstva, saj je tudi njihov interes, da se sistem informiranja hitreje razvija in doprinaša svoj delež k utrjevanju politične stabilnosti v državi, hitrejšemu prebijanju resnice o naši stvarnosti v svet in tudi boljšem obveščanju naših ljudi, ki so na delu v tujini. Objektivno informiranje je tudi v veliki meri odvisno od angažiranosti novinarjev v

MIHA Marinko s tovarniškimi novinarji na Čebinah

redakcijah in posebno v trenutku, ko morajo biti tudi republike med seboj bolj informirane in ko lahko že mala inobjektivnost napravi precejšnjo družbeno škodo. Ob tako zahtevanih nalogah je potrebno posvečati posebno pozornost strokovnemu kadru, ki bo le tako zmogel in razumel vse družbene tokove, saj se svoboda pisanja in samostojnost ustvarjanja pri delu, v borbi za samoupravljanje. To pa je tudi osnovna naloga novinarjev in uredništtev. Ob teh mislih, pa nikakor ne moremo mimo materialnega položaja s katerim se srečujejo sredstva informiranja. Ta položaj v naših razmerah ni povsod dobro rešen, saj občutimo neko stagnacijo v vseh nalah in vrstah, ker je tudi tržišče samo premalo organizirano in tudi nima dovolj jasno usmerjene družbene akcije.

V resnici še v praksi nismo našli načina kako bi zagotovili pot tisku in knjigi, ki je vse to materialno premalo stimulirano od strani naše družbene skupnosti. Tudi Zveza komunistov je v tem vprašanju posvečala premalo pozornosti, ker to ni samo odnos do prodaje, temveč naprej do bralca; to je vprašanje odnosa do demokratizacije našega tiska. V financiranju tega področja imajo pomembno vlogo tudi samoupravne interesne skupnosti, ki morajo popolneje združiti posamezne izdajateljske in informativne dejavnosti, ker so za to tudi neposredno zainteresirane. Na primer: pri televiziji so za izobraževalni program dolžne skrbeti skupnosti s področja vzgoje in izobraževanja, ki ga morajo tudi financirati itd. Ob teh mislih pa moramo najti tudi potrebne in boljše rešitve pri izdajanju našega informativno političnega tiska. Pisana beseda je za borbo Zveze komunistov danes važnejša kot zdaj koli prej. Struktura naše družbe se je v celoti spremenila, spremenili pa so se tudi življenjski pogoji. Človek je danes najbolj seznanjen ravno preko časopisov, radia in televizije. Zvezi komunistov ne sme biti vseeno, če je vpliv tiska, radia in televizije socialistični in samoupravni ali pa je nekaj kompromisa vsega in »svačega« v obstajanju raznih ideologij, neborbenosti in interesa, ki v bistvu ni interes delavskega razreda. Zveza komunistov je zadala odločilni udarec takšnim težnjam, vendar si moramo še naprej utirati pot za popolno zmago celovitega koncepta naše politike na tem področju. Boriti se moramo, da tudi komunisti gledajo širše, predelujejo in realizirajo koncept ZK.

Tudi borba v informacijski dejavnosti pomeni utrjevanje avtoritete naše politike in enotnosti na novih demokratičnih principih. Krepi se medsebojno sodelovanje in vpliv družbeno-političnih organizacij, politika zveze komunistov pa se pojavlja v vse konkretnjših oblikah, ker so tudi ljudje s tega področja zainteresirani za dobro del ZK kot notranje sile v tem razvoju.

Zveza komunistov si mora prizadevati da usposablja take novinarje in izdajateljske delavce, ki bodo na vsakem koraku vedeli in občutili kje je naš skupni interes in čemu je potrebno dati prednost. Prav kadrovska politika je tista, ki mora zavarovati našo politiko na tem področju.

Zabavni tisk in literatura, razne revijske in večerne časopisne izdaje postajajo vse bolj pomemben del tiska, saj to pomeni tudi prodor na naše tržišče in zanimanje našega bralca. Za dvig nivoja tega tiska pa moramo skrbeti skupaj z razvojem ostalega dnevnega tiska in programov radia in televizije.

Naša informacijska služba je dolžna skrbeti tudi za primeren odnos z ozirom na tujino, saj nam naš zgodovinski razvoj in sam geografski položaj daje to pomembno vlogo. Ko govorimo o inozemstvu moramo reči, da sprejmemo vse kar je napredno, vendar imamo zato svoje kriterije. Naš sistem informiranja mora postati pregrada za vse, kar je reakcionarno. Velikokrat so bili antisocialistični vplivi tako močni, da so bile nekatere naše ustanove njihov prevodnik ne pa nagrada.

Za nas je velikega pomena, da se borimo proti tistim posameznikom v naši družbi, ki iščejo pristaše v inozemstvu in želijo prek njih opravljati pritisk na nas kot pomoč njihovim stališčem in tem tujim krogom. Te svoje prijatelje zalagajo z neresničami ali samo delnimi resnicami, ki jih žal elementi sovražni našemu socialističnemu sistemu krepko izkoristijo v propagandi proti nam in našemu razvoju. Moramo strmeti za tem, da se v svetu širi popolna resnica o našem delu, uspehih, razvoju in problemih, zato mora biti tudi naše poročanje objektivno, resnično in zavzeto. Vse to morajo zagotoviti komunisti v svojem organiziranem in aktivnem delovanju.

Samoupravni sistem obveščanja v TOZD

Vemo, da obstajajo številni viri posredovanja informacij, ki so potrebni nosilcem delovnega procesa. Tako poznamo redno spremljanje uradnih poročil, poročanje na zahtevo pooblaščenih organov na posvetovanjih in podobno, spremljanje obvestil prek tajnih kanalov in raznih poročevalskih služb, obveščanje prek prepisov, javnih anket in raziskav ter sprejemanje obvestil prek sredstev javnega obveščanja. Samoupravni odnosi so brez dvoma temelj obveščanja v vsaki TOZD, OZD ali SOZD; saj prehajamo s tem do neposrednih oblik povezovanja nosilcev samoupravnih pravic, pooblastil in pristojnosti. Le-te torej lahko delujejo boljše ali slabše ali bi vsaj morale delovati in uresničevati pravice delavcev — neposrednih proizvajalcev. Organsko in funkcionalno morajo biti podrejene samoupravnim potrebam in od-

TITOVA MLADINA

V letu velikih jubilejev naše socialistične revolucije, 40. letnice prihoda predsednika TITA na čelu KPJ njegovem 85. dojstnem dnevu in 40. letnici ustanovnega kongresa KPS kot v letu, ko se začenejo temeljite priprave na 9. kongres ZKJ in 8. kongres ZKS ter mladinske kongrese, se s ponosom in spoštovanjem spominjamo ogromnega prispevka tov. TITA v vseh naših prizadevanjih za boljši jutrišnji dan.

Nešteto niti povezuje TITA z mladino, neizmerljiva je povezanost njegove misli in dela z življenjem, akcijo idejami in snovanji mladih. Bogato osebnost JOSIPA BROZTA - TITA, celovitost njegovega teoretičnega in praktičnega dela in rezultatov, ki so s tem delom nastajali že desetletja, daje močan pečat življenju, oblikovanju in obnašanju mladih generacij.

TITO in mladina sta v preteklih 40. letih stalno imela pomen mladosti in moči naše revolucije. Simbol njene sedanjosti in bodočnosti. Tov. TITO je v mladih generacijah vedno iskal moči za nove zmage, v njej je videl in vidi vitalnost naše revolucije. Mnogo let je minilo odkar je madina Jugoslavije enoglasno sprejela idejo, da sprejme rojstni dan tov. TITA za svoj dan, dan mladosti, s čimer poistovetiti s človekom, ki je naše narode in narodnosti povedel, je hotela svoje celotno društveno bistvo, svojo opredelitev in težnje vodil in še vodi po poti, ki predstavlja najsvetlejšo, pravzaprav novo stran v njihovi zgodovini.

Pod vodstvom tov. TITA so se naši narodi in narodnosti, delavski razred in mladina uspešno uprli in se upirajo vsem poizkusom da bi se zaustavil proces demokratičnega in samoupravnega razvoja, smer za katero smo se tako zanesljivo in nepovratno odločili in ki ji vse odločneje sledimo. TITO je postal simbol naprednih teženj in svobode za vse napredne sile širom sveta, priznan borec za mir, enakopravnost in dostojanstvo vseh narodov in držav.

Vztrajen borec za krepitev politike neuvrščanja in aktivne miroljubne koegzistence. S svojo neutrudno državniško aktivnostjo daje močan pečat mednarodnim odnosom. TITO je postal močan simbol naprednih teženj naših delovnih ljudi in mladine.

Naša mladina je svojo revolucionarno opredelitev povezala s TITOVO osebnostjo in delom. Mladina je TITU vedno veliko pomenila, zanj ni le neizčrpen vir boljše in srečnejše prihodnosti temveč hkrati tudi aktivna sila, ki sedanjost pretvarja v novo v boljše. Zato je ponosna, da živi, ustvarja in gradi svojo bodočnost v TITOVU dobi, v TITOVU Jugoslaviji.

V preteklih 40. letih sta imela TITO in mladina stalno pomen mladosti in moči naše revolucije, simbol njene sedanjosti in bodočnosti. Zato si mladina Jugoslavije želi ob tem zgodovinskem jubileju naše partije, naše samoupravne socialistične in neuvrščene Jugoslavije, vseh naših narodov in narodnosti, še enkrat poudariti in vsestransko osvetliti veliko revolucionarno delo tov. TITA, da izrazi svojo privrženost TITOVU osebnosti in delu, ki ima epohalen pomen.

P. D.

nosom članov delovne skupnosti, njihovim interesom in ciljem, učinkovitemu funkcioniranju delovne organizacije v celoti, da bi kolektiv lahko najbolje zadovoljeval svoje ekonomsko materialne, socialne in druge človeške potrebe.

Sistem obveščanja mora to omogočati, hkrati vspodbujati samoupravno odločanje, povečevati deleže delovnega kolektiva in posameznikov v njem. Zato moramo tudi graditi in razvijati samoupravnega sistema obveščanja posvečati vso potrebno pozornost tako v pogledu kadrovske, kot materialne potrebe.

Podružabljanje informacij in sistema obveščanja v OZD zahteva seveda tudi kar največje sodelovanje vseh omenjenih skupin v procesih komuniciranja znotraj delovne organizacije ter

njihov vpliv na usmerjanje, koncepcijo in funkcije samoupravnega sistema obveščanja.

Tem vprašanjem bo potrebno — posvečati večjo pozornost, saj se je že doslej jasno pokazal pozitiven ali negativen vpliv globoke vzajemne povezanosti in soodvisnosti samoupravnega odločanja s komuniciranjem in obveščanjem.

Sredstva javnega obveščanja so del celovitega in na razrednem interesu zasnovanega družbenega sistema informiranja, zato je potrebno nadaljnje prizadevanje za samoupravno socialistično naravnost tiska, radia in televizije.

Zagotoviti moramo, da bodo sredstva javnega obveščanja odprta delovnim ljudem za izpovedovanje njihovih mnenj, predlogov, interesov in stališč. S. S.

Vloga in mesto varstva pri delu

Ni dvoma: varstvo pri delu je integralni del tehniškega procesa organizacije dela urejenega poslovanja, zato se začnejo upoštevati ukrepi že pri prvih pripravih, pri projektiranju zgradbe, opreme in naprav tehniškega procesa. Takšna integriranost izvira iz same narave in bistva varstva pri delu v zvezi z dejstvom, da je poglavitni odločilni faktor vsakega delovnega procesa človek s svojim delom. Zato je varno delo postalo povsod eden od nepogrešljivih faktorjev ekonomičnosti. Še pomembnejše pa je varno delo za produktivnost, za učinkovitost človekovega dela. Te značilnosti kaže uvodoma omeniti, ker lepo razkrivajo, kako sta vsebina in mesto varstva pri delu ter način urejanja delovnega okolja in razmer v katerih poteka delo, funkcionalno povezana s položajem delavca v družbeni reprodukciji.

Torej je treba iskati odgovor na zastavljeno temo v družbeno ekonomskem položaju delavca, ki z veljavnimi ustavnimi listinami postaja še bolj dognan in iz njega izginjajo ostanki najemnih odrazov, v katerih je potekalo delo in v katerih je bilo urejeno tudi varstvo pri delu. Ta okoliščina ima vpliv oziroma mora vplivati tudi na bolj dognano mesto varstva pri delu, zlasti še, če upoštevamo, da je temeljna predpostavka za družbeno ekonomski položaj človeka, znano ustavno načelo, da ta položaj določajo delo in rezultati dela na podlagi enakih pravic in odgovornosti.

Iz teh pravic izvira med drugim tudi ena pomembnih dolžnosti: ko delavci v združenem delu uresničujejo delo z družbenimi sredstvi, so vzajemno odgovorni, da uporabljajo družbena sredstva s skrbnostjo dobrega gospodarja in jih kot materialno osnovo svojega in celotnega družbenega dela nenehno obnavljajo in povečujejo.

Ni potrebno natančno razčlenjevati pogojev, ki so potrebni, da lahko delavec uspešno uporablja svojo pravico delati z družbenimi sredstvi in da s temi sredstvi gospodari s skrbnostjo dobrega gospodarja, da bi mogli, kot nesporno, ugotoviti, da je za uresničevanje te, za vsakega posameznika in za družbo kot celoto, temeljne pravice, potrebno urejeno varno delovno okolje. Po tem takem terja družbeno ekonomski položaj delavca, da urejamo in izvajamo varstvo pri delu v vsej njegovi celovitosti, upoštevaje torej vse vidike. Ob tem se postavlja vprašanje, ali je sploh še mogoče varstvo pri delu definirati ozko kot celokupnost varstvenih ukrepov, v katerih se ustvarjajo varni delovni pogoji. Če upoštevamo koliko drugih netehničnih razlogov vpliva na človekovo delo, na njegov odnos do delovnih

sredstev in naprav, s katerimi dela in proizvaja, kako se tudi v sociologiji in psihologiji dela vedno doslednejše, obravnava delovno okolje kot temeljni pojem ali za varno delo, potem velja razmisliti o možnosti, da bi varstvo pri delu definirali s celokupnostjo, vseh tistih ukrepov in prizadevanj, ki gredo za tem, da se ustvarja čim optimalnejše delovno okolje v katerem delavec dela, ustvarja, uresničuje svojo pravico dela in kjer mora to pravico uporabljati z odgovornostjo. Takšna definicija bi utegnili prispevati h kompleksnejšemu pojmovanju in uveljavljanju varstva pri delu, k takšni realizaciji naloge varstva pri delu, ki naj se odraža v učinkovitem uveljavljanju delavčevega družbeno ekonomskega položaja v družbeni reprodukciji. Postati mora sestavni del tega položaja in eno od učinkovitih sredstev za njegovo uresničevanje.

Predvsem je s tem dokaj nesporno povdarjeno da varstvo pri delu ni mogoče omejevati na raziskavo vzrokov poškodb, poklicnih in vsakih drugih obolenj v zvezi z delom, temveč, da je varstvo pri delu tista posebna dejavnost v celokupnosti vseh dejavnosti, ki jim je skupni imenovalec organizacija dela, ki se specializira z ustvarjanjem varnih delovnih pogojev, varnega za delo spodbudnega delovnega okolja, tako, da ne more biti upešnega organiziranega dela brez enakopravnega sodelovanja te specializirane dejavnosti.

Varstvo pri delu je sicer samostojno področje s sebi lastnimi nalogami. Toda ker je po svoji vsebini, po svojem izvoru in po svoji namembnosti integralni del vsakega delovnega procesa, izhajajo konkretne naloge, konkretni rezultati glede vrste in vsebine ukrepov, postopkov, organiziranosti in urejenosti tudi iz narave, vrste in pogojev delovnega procesa. Gre torej za funkcionalno medsebojnost in povezanost, ki dokazuje, da ni temeljne in druge organizacije združenega dela oz. ni združenega dela v kakršnokoli organizacijski obliki brez varstva pri delu, kot ene od funkcij te organizacije, oziroma njene normativne urejenosti in organiziranosti. Ker torej ni delovnega procesa, ne da bi bilo zanj aktualno varstvo pri delu kot posledica temeljne človekove pravice, da je pri delu deležen varnega delovnega okolja, varnih delovnih razmer, ki mu zagotavljajo fizično in moralno integriteto sploh ni, oziroma ne more biti vprašanja, ali varstvo pri delu normirati in organizirati ali ne, temveč samo kako, v kakšnem obsegu s kakšnimi nalogami in pooblastili, v kakšnih oblikah sodelovanja in medsebojne povezanosti zagotoviti opravljanje zadev s področja varstva pri delu ali krajše zagotoviti funkcijo varstva pri delu

Tudi pri takšnih gradbenih delih, bi semorala upoštevati navodila za varno delo!

ZOPER POŠKODBE IN BOLENJA... SI JE TREBA NENEHNO PRIZADEVATI, DA SE ZAGOTOVIJO POGOJI IN IZVEDEJO UKREPI VARSTVA PRI DELU

(IZ RESOLUCIJE 10. KONGRESA ZKJ)

kot ene od funkcij racionalne, smotre, učinkovite in humane organizacije dela in njegove delitve.

Kompleksnost varstva pri delu terja, da pri opravljanju strokovnih nalog služba za varstvo pri delu sodeluje z drugimi strokovnimi službami organizacije združenega dela oziroma TOZD. Ne glede na njen kadrovski sektor je torej nujno — zaradi učinkovitosti in strokovnosti njenega delovanja — da delavci te službe varstva sistematično sodelujejo s tehničnimi operativnimi službami, tehnologi, organizatorji, s službo programiranja in planiranja, s službo priprave del, s socialnimi delavci, z zdravstveno službo, s psihologi dela, s pravno službo.

Razvite oblike sodelovanja kot strokovno metodo dela delavcev na področju varstva pri delu, omogočajo namreč odkrivati in spoznavati vse povzročitelje možnih negativnih vplivov delovnega procesa za človeka, za njegov odnos do dela, ki je temeljni pogoj za normo opravljenega dela. Te oblike sodelovanja kažejo na to, kako pomembno je za učinkovito delovanje varnostne službe in njenih strokovnih delavcev, da razpolagajo z vsemi podatki in informacijami o tem, kaj vse utegne v kompletni organizaciji združenega dela ogrožati zdravje in življenje delavcev integriteto njihove osebnosti in kaj vse so dolžne upoštevati druge strokovne službe pri opravljanju težjih nalog, katerim pa je vsem skupaj smoter: uspešno potekajoče delo, ki je ekonomsko učinkovito ter osebno zadovoljujoče. Zato ni mogoče na nobenem področju prezreti poglavitni delovni faktor t. j. ustvarjajoči, za delo osebno zainteresirani človek.

Torej, velja za varstvo pri delu, vedno aktualno vprašanje kako normirati in organizirati njegovo funkcioniranje, da bo doseglo postavljene cilje, tj. varne delovne razmere in varno delovno okolje, ki delavcu zagotavlja jo telesno in moralno integriteto in varnost. Ta cilj in vloga varno-

sti pri delu, iz katerega izvira novo, kompleksnejše pojmovanje ter zahtevnejši način ustvarjanja takšnih razmer, je neločljivo povezan s smotri in cilji sleherne organizacije združenega dela. Teh pa ni mogoče zreducirati samo za dohodek oziroma na čimboljše poslovne in gospodarske uspehe. Vsako organizacijo združenega dela je mogoče definirati za samoupravno skupnost dela delavcev, ki si v njej zagotavljajo svoj družbeno ekonomski položaj, da s tem ko delajo s sredstvi, ki so družbena lastnina ter v združenem delu odločajo o vseh zadevah družbene reprodukcije v pogojih in odnosih medsebojne odvisnosti, odgovornosti in solidarnosti, uresničujejo svoj osebni materialni in moralni interes ter pravico da uživajo plodove svojega živega in minulega dela, da na tej podlagi čim popolneje zadovoljujejo svoje osebne in družbene potrebe in da razvijajo svoje delovne in druge ustvarjalne sposobnosti.

Takšnim smotrom organizacij združenega dela ustreza tudi pravica delovnih ljudi do pogojev za delo, ki mu zagotavljajo telesno in moralno integriteto in varnost, ki je izhodišče za nov pojem in vlogo varstva pri delu. Zato je varstvo pri delu po bistvu svoje funkcije integralni del delovnega procesa. Velja za tega del tudi pravilo, da brez urejenega in organiziranega varstva pri delu delovni proces ni normiran in organiziran v obsegu, da bi lahko zagotavljal doseganje postavljenih smotrov. Po svoji funkciji spada varstvo pri delu med tiste elemente organizacije dela, ki morajo v delovno okolje vnašati vzdušje osebnega zadovoljstva, delovne sproščenosti in ustvarjalnosti ter zavestne delovne discipliniranosti in zadovoljstva. Zahteva po racionalni, smotni, ekonomsko in produktivno učinkoviti organizaciji in delitvi dela, je torej hkrati zahteva po optimalno urejenem in izvajanjem varstvu pri delu.

SDS

Nekaj razmišljanj o organizaciji

Beseda organizacija izhaja iz grške besede organom, kar pomeni orodje. Od tod je nastala tudi beseda organizem, torej živo bitje s svojimi sestavnimi deli — organi, ki skupaj predstavljajo življenjsko celoto.

Da bi lahko celota pravilno funkcionirala in dosegla čim boljše uspehe, je potrebno organe skladno povezovati in njihovo delo koordinirati. Prav to delovanje skladnega povezovanja nalog, da se med seboj, kakor v živem organizmu, izpopolnjujejo in koordinirajo z namenom, da dosežemo delovno skupnost in cilje, imenujemo organizacija.

Organizacija doprinese:

- da se lahko odredijo naloge,
- da se jasno in enostavno označijo odgovorna mesta,
- da se izognemo napakam, ki povzročajo nesoglasja in slabe odnose med ljudmi,
- da se racionalno izkoriščajo kapacitete,
- da se pravilno vpliva na znižanje stroškov,
- da se lahko dobi vpogled v nivo in strukturo delovne organizacije.

Vsaka organizacija mora jasno opredeliti namen in cilj vseh stopenj, kot:

— Predpisovanje celokupnega poslovanja organizacijske enote, vsklajevanje finančnih sredstev, odredjanje smernic in razvoja napredka organizacije, proizvodnje in njeno razdelitev in seveda nadziranje izvrševanja nalog.

To, kar smo našli, je v bistvu upravljanje. Ni potrebno posebej poudariti, da so te naloge pravice in dolžnost delovnega kolektiva kot najvišjega samoupravnega organa določene organizacijske enote.

— Vodenja, kar pomeni voditi posle organizacijske enote v mejah sprejetih sklepov samoupravnih organov. To lahko tudi izrazimo, da je vodenje izkoriščanje organizacije kot sredstva za doseganje ciljev, postavljenih od samoupravnih organov.

— Izvajanja, kar lahko opišemo kot vzajemno izvrševanje nalog, ki smo si jih sami kot samoupravljalci postavili.

Postavljanje organizacije

Organizacijo postavljamo zmeraj po odrejenem redosledu. Najprej je potrebno popisati vse važne posle in funkcije, ki v organizacijski enoti obstajajo. Iz tega popisa dobimo pregled obsega bodoče organizacije.

Naslednje delo je urejevanje in grupiranje sorodnih poslov. To mora biti izdelano tako, da dosežemo maksimalno korist od delitve dela:

— delo mora biti tako in v taki smeri deljeno, da po možnosti vsak izvrševalec postane specialist, da lahko poveča svoje znanje, ki mu je potrebno pri delu;

— specialne sposobnosti posameznika je potrebno popolnoma izkoristiti;

— grupe ljudi moramo formirati tako, da predstavljajo sposobno enoto, ki lahko obvlada homogeno in posebno področje dela.

O različnih kombinacijah in organizacijski shemi odločajo različne okolnosti, odredjene s procesom proizvodnje in načinov dela.

Zakon o združenem delu izkorišča ustavno načelo, ki pravi: Delavci imajo pravico in dolžnost organizirati del delovne organizacije kot temeljno organizacijo pod naslednjimi pogoji:

1. če je tak del delovna celota;

2. če se da rezultat skupnega dela delavcev v delovni celoti, ki se organizira kot temeljna organizacija, samostojno izraziti kot vrednost v delovni organizaciji ali na trgu;

3. če lahko delavci kot temeljna samoupravna skupnost delavcev v delovni celoti lahko uresničujejo svoje družbeno-ekonomske in druge samoupravne pravice.

Vsa zgornja načela: teoretično-organizacijska in samoupravna, bodo osnova pri načrtovanju globalne samoupravne organiziranosti naše delovne organizacije in detajlne organiziranosti na osnovi globalne samoupravne organiziranosti.

Načela, ki smo si jih postavili kot osnovo, smo v glavnem pri nas že uresničili. Vendar je organizacija živa in zahteva vsakodnevno prilagajevanje obstoječim okolnostim, zato je tudi naša dolžnost, da sistem organizacije vsakodnevno poglobljamo s ciljem, omogočiti delovnim ljudem, da resnično lahko upravljajo s svojim delom.

Konkretna ukrepa, ki jih je postavil pred vodstvo delovne organizacije delavski svet delovne organizacije in jih mora vodstvo čimprej realizirati, pa bom opisal v naslednji številki glasila.

Boris Horvat

Na poti k pridobitvi popolnega zaupanja

Kadar steče beseda o delu v OOKZ se največkrat sprašujemo kako delamo, ali so smernice pravilne, ali je nujno, da se partija za to angažira itd.

Če želimo govoriti o kakovosti delovanja osnovne organizacije ZK, zlasti o pravočasnem in učinkovitem izpolnjevanju sprejetih sklepov, moram poudariti določene »malenkosti« kot so: Priprave partijskih sestankov, oblikovanje sklepov, kdo in kako skrbi za njihovo uresničevanje, kakšni so odnosi med komunisti in kakšen je njihov vpliv na delovne ljudi in celo kako sekretar osnovne organizacije ZK vodi partijski sestanek. Izkušnje iz obdobja pred 21. sejo predsedstva ZKJ in pismom tov. Tita so pokazale, kako pomembno je organizacijsko vprašanje oziroma metoda dela v idejno-političnem delovanju ZKJ.

Pogovor s komunisti osnovnih organizacij ZK v delovni organizaciji nam daje čutiti, da so besede, ki so zapisane v resoluciji X. kongresa ZKJ povsod tam, kjer se določa in uresničuje politika zveze komunistov, in da se zveza komunistov organizira na način, ki bo omogočal stalno in aktivno delovanje članstva. Želimo si, da bi vse te tako lepo napisane besede prešle v dejanje in zaživele v praksi kot izredno vodilo za delo v OOKZ.

V naših osnovnih organizacijah ZK vsako od teh osnovnih zahtev ne obvladamo v

popolnosti, ker nekateri menijo, da so našte »malenkosti« res malenkosti, katere se lahko zanemarijo. V vseh osnovnih organizacijah ZK še vedno ni v navadi, da bi na sestankih pred prehodom na dnevni red obravnavali poročilo o izpolnjevanju določenih zadanih nalog s prejšnjega sestanka.

Lahko pa s ponosom ugotovljamo, da se v zadnjem času ni zgodilo, da tisto, za kar se člani partije zavzemajo na zborih delovnih ljudi, sindikalnih, mladinskih ali drugih sestankih, ne bi bilo sprejeto. Uspešno nam je, da komunisti aktivno delujemo v vseh družbenopolitičnih organizacijah in organih upravljanja kot člani takšnih organizacij in kot delegati, zato naša prisotnost ne daje vtisa, da se hočemo predstaviti v imenu zveze komunistov in vsiljevati ideje, ki bi se oblikovale na sestankih za zaprtimi vrati. Nasprotno, naša naloga je, da prisluhnemo najširšemu krogu delavcev, da z njimi živimo, da njihove in s tem tudi naše želje strnemo z naprednimi hotenji in smernicami ZKJ, ter se nato nepri-siljeno vključujemo v razprave.

Da bi bila naša aktivnost v popolnosti takšna, oblikujemo določen način dela v OOKZ. Ko naletimo na določen problem oziroma zahtevno vprašanje v temeljni organizaciji združenega dela, se najprej sestane sekretariat

(Nadaljevanje na 6. str.)

Pravnik v DO in zakon o združenem delu

Z ZZZ, ki je bil svečano sprejet 25. novembra 1976 leta, veljati pa je pričel 11. decembra 1976, se postavlja pred široko družbeno skupnost, pred posamezne organizacije združenega dela in pred posameznike v OZZ, zlasti pa pred pravnike velika in odgovorna naloga.

Zakon je potrebno izvajati in uresničevati v našem družbenem življenju in vsakodnevni praksi. Kljub temu, da je bilo v preteklih 4 mesecih o tem veliko izrečenega in napisanega ter organiziranih več posvetovanj in raznih seminarjev, je bilo v resnici narejenega zelo malo ali skoraj nič. Zdi se, da nihče ne ve prav kako in kje naj se loti dela kljub široki in uspešni družbenopolitični akciji, ki je bila zastavljena in izpeljana v času javne razprave o osnutku zakona. Cilj te akcije je bil izdelati in pozneje sprejeti zakon, ki bo obravnavan in dokončno izoblikovan na najširši samoupravni podlagi, zakon, ki bo pomenil revolucionarni skok v nadaljnjem razvoju naše samoupravne socialistične družbe in ga bo možno tudi dejansko izvajati v družbenem življenju, zlasti na področju združenega dela, katerega materijo zakon celovito in ob nadaljnji razčlenitvi oziroma konkretizaciji načel in določb obravnava.

ZZZ je tako dejansko rezultat skupne in enakopravne udeležbe odgovornih družbenih in političnih dejavnikov vseh naših republik in pokrajin in vseh struktur naše družbe pri njegovem oblikovanju. Naivno pa bi bilo misliti ali pričakovati, da je ZZZ odgovoril na vsa vprašanja in za vsako situacijo, za vsak konkreten primer v vsaki OZZ, ali da se bodo s samim obstojem zakona o združenem delu spontano in samodejno spremenili dosedanja odnosi v OZZ. S samim izoblikovanjem in sprejemom »male ustave« ali »bontona samoupravljanja« kakor smo z zvanečimi imeni nazivali ZZZ v času javne razprave, naša naloga ni končana. Nasprotno, največja in najpomembnejša naloga stoji pred nami. Vsakodnevno in sprotno uresničevanje zakona, bistvene spremembe v samoupravnih in med-

sebojnih odnosih, postavitev novih meril pri delitvi in razporejanju dohodka, ter sredstev za osebne dohodke, usklajitev že obstoječih samoupravnih aktov z zakonom in izdelava ter sprejem novih, katerih dosedanja zakonodaja ni predvidevala, po ZZZ pa so obvezni, predvsem samoupravni sporazumi o združevanju dela delavcev v TOZZ, ki je temeljni samoupravni akt, s katerim morajo biti usklajeni vsi ostali, so naloge, katere moramo izpeljati za uresničitev novega zakona.

660. člen ZZZ določa, da morajo obstoječe TOZZ in druge OZZ prilagoditi svojo organizacijo in uskladiti samoupravne splošne akte z zakonom v rokih, ki jih določajo programi za izvajanje določb zakona, najpozneje pa v dveh letih od njegove uveljavitve.

Določbe zakona o ugotavljanju celotnega prihodka, razporejanju dohodka in čistega dohodka ter o delitvi sredstev za osebne dohodke in za skupno uporabo delavcev pa se morajo pričeti uporabljati najkasneje 1. januarja naslednje leto.

Ti z zakonom določeni roki ne bi smeli nikogar izmed nas uspraviti, tudi pričakovanje nekaterih novih predpisov ne bi smelo biti razlog, da bi odložali s čimprejšnjim uresničevanjem zakona. Uresničevanje ZZZ je široko zastavljena družbenopolitična in strokovna akcija, v kateri mora biti usklajeno delovanje vseh subjektivnih družbenopolitičnih in strokovnih sil. Z ZZZ so delavci dobili v roke močno orodje za uresničevanje svojih interesov in svoje družbeno-ekonomske položaja v družbeno-ekonomskih odnosih, vendar bo to orodje učinkovito le, če bo v celoti pravočasno aktivirano. Kot že povedano, je izvajanje te akcije naloga nas vseh.

Kljub tako široko zasnovani akciji po obstaja največja in najodgovornejši del naloge na ramenih pravnika. Pravniki v OZZ morajo poleg sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacij usmerjati celotno akcijo in poskrbeti, da bodo v prvi fazi izdelani programi za izvajanje ZZZ ter pri tem strokovno sodelovali.

organizatorji novih odnosov v TOZZ.

Velikokrat se zgodi, da prihajajo delavci, ki niso člani ZK, k partijskim sekretarjem na razgovor in povedo svoje mnenje o tem ali onem. Dostikrat predlagajo ali pa odsvetujejo sprejem novih članov v zvezo komunistov, ter na ta način aktivno sodelujejo pri delu in oblikovanju dela v zvezi komunistov znotraj delovne organizacije. To pa je še dokaz več, da smo komunisti v delovni organizaciji AGIS na pravi poti k pridobitvi popolnega zaupanja delavcev naše delovne organizacije in širše družbe.

F. K.

Od dobro ali slabo zastavljenih programov bo v veliki meri odvisno nadaljnje uresničevanje zakona. Pred izdelavo in sprejemom programov morajo biti zato izdelane razne analize, ki bi morale obsegti predvsem:

— analizo družbeno-ekonomskih odnosov v vseh oblikah OZZ, zlasti vprašanja konkretnih oblik združevanja dela in sredstev, dokodkovnih odnosov, delitev osebnih dohodkov in sredstev za skupno porabo, delovna razmerja in medsebojni odnosi delavcev;

— analizo samoupravne organiziranosti in tu predvsem ugotoviti, ali vse TOZZ izpolnjujejo pogoje za organiziranje TOZZ, oziroma ali so možnosti za organiziranje novih TOZZ oziroma za združevanje v različne oblike delovnih oziroma sestavljenih organizacij;

— analizo uresničevanja samoupravljanja delavcev, zlasti načine osebnega izjavljanja in funkcioniranje delegatskega sistema na vseh ravneh združevanja dela in sredstev, pristojnosti in organiziranje samoupravnih organov glede na določbe ZZZ, itd.;

— analizo samoupravnih splošnih aktov, ki bo zajela zlasti usklajenost oziroma neskladnost z zakonom in z drugimi predpisi in vprašanje, ali ima TOZZ vse akte, ki jih mora imeti na podlagi zakonskih predpisov ali internih aktov.

Na podlagi teh analiz, bo potrebno v programih konkretno opredeliti vprašanja, ki jih je treba rešiti, določiti oziroma zadolžiti organe za posamezna opravila ter določiti roke za izvrševanje posameznih nalog.

Uspešno reševanje zastavljenih nalog nalaga predvsem pravnikom kot prvo nalogo, da dobro poznajo zakon in bistvo njegovih rešitev, hkrati pa da konkretno razčlenjujejo vsako posamezno situacijo in poiščejo zanjo najbolj smotno rešitev. Poznati pa morajo tudi vse ostale predpise, ki obdelujejo posamezna področja njihovega dela. Dobro poznavanje predpisov in sprotno spremljanje pravnosodne prakse je zahteva, ki se vsakodnevno postavlja pred pravnike. Področje prava oziroma pravnega delovanja je zelo razvejano in raznoliko.

V tem oziru je najlažje delo pravnika, ki se specializirajo za določeno vejo prava v državnih pravosodnih ali upravnih organih. Delo pravnika v OZZ in to predvsem v gospodarskih organizacijah, je mnogo težje, čeprav ne bi mogli reči, da je tudi odgovornejše. Delo pravnika v gospodarstvu je težavno predvsem zaradi tega, ker delavci v proizvodnji in tudi delavci v delovnih skupnostih skupnih služb, delo pravnika v gospodarstvu premalo poznajo in zato tudi neprimerno vrednotijo. Vse prepogosto se pravnik drži pogosto uporabljeni izraz, da so »paragrafariji«, ki samo prelagajo papir, ali še slabše »samo govoričijo«. V resnici delo pravnika nikakor ni samo govoričenje ali prelaganje papirja, temveč je to

delo, ki navadno zajema najrazličnejše delovanje na področju samoupravnih aktov in samoupravnih organov, obvladanje delovnega prava in medsebojnih razmerij, pogodbeno pravo v OZZ, zelo raznovrstne nasvete delavcem, področje registracije OZZ in zaščite industrijske lastnine, pripravljanje oziroma izdelovanje samoupravnih aktov ali sodelovanje pri pripravi aktov ter njihovo tolmačenje, zastopanje OZZ pred sodišči splošne pristojnosti in sodišči združenega dela, zemljiško pravne zadeve, zavarovanje in najrazličnejše druge zadeve. Poleg vseh naštetih pravnih zadev se pravnikom v OZZ pogosto nalagajo še razne pravne zadeve. Širok obseg dela velikokrat onemogoča pravnikom, da bi sproti in temeljito zasledovali zakonske in druge predpise, kar bi morali biti sestavni del njihovega dela. Zaradi tega danes pravniki mnogokrat premalo poznajo vsebino zakona o združenem delu, kar jim onemogoča, da bi vprašanja zakona, ki se nanaša na konkretne oblike združevanja dela in sredstev, na samoupravno organiziranost, uresničevanje samoupravljanja in številna druga vprašanja, aktivno in ustvarjalno reševali.

So pa ravno pravniki tisti, ki se najbolj jasno zavedajo, da nas pri spremljanju zakonskih načel v živo prakso čakata nič manj zapleteno delo in nič manjša odgovornost kot pri samem oblikovanju zakona. Še jasneje se zavedajo, da preobrazbe obstoječih organizacij združenega dela, podedovanih ter ponekod močno zakoreninjenih razmerij v njih in napokipenih problemov iz prejšnjih let, ne bo mogoče odpraviti in učinkovito reševati na podlagi zakona o združenem delu, če ne bodo vsi nosilci samoupravnih in gospodarskih odločitev, predvsem pa sami delovni kolektivi, zelo aktivni in zavzeti uresničevalci določb zakona o združenem delu.

V. D.

V počastitev praznika dela in obletnice revolucije, smo 28. 4. 1977 pripravili kulturni program. Proslava v sodelovanju KUD Splošne bolnišnice Ptuj, je potekala na prostoru objekta tehničnih pregledov in avtopralnice. Več o tem berite v prihodnji številki našega glasila.

(Nadaljevanje s 5. str.)

osnovne organizacije ZK, kjer se seznanimo s problemom, ga temeljito analiziramo, nakar skličemo sestanke po oddelkih, kjer se izoblikuje mnenje širšega kroga delavcev. Šele sedaj je sklican sestanek osnovne organizacije ZK v TOZZ, kjer se sprejemajo ustrezni sklepi, ki se pozneje odražajo na zborih delovnih ljudi, na sestankih sindikata, mladine in organov upravljanja.

Na takšen način želi osnovna organizacija ZK uresničevati eno od osnovnih zahtev X. kongresa ZKJ. Osnovne organizacije postajajo tako politični subjekti, pobudniki in

Naši brigadirji

Ustanovna konferenca DLT v Agisu

Leta 1946 je bila na pobudo centralnega komiteja SKOJ-A ustanovljena »TEHNIKA in ŠPORT« z nalogo pospešiti razvoj tehniške kulture in športa. V letu 1948 se je preimenovala v množično društveno organizacijo z imenom »LJUDSKA TEHNIKA«. Tehniška kultura postaja vsakodnevna potreba vsakega občana, saj se s tehniko srečuje doma, na delovnih mestih, na poti, v šolah v zdravstvu in podobno. Produktivnost dela je prav tako odvisna od tehniškega znanja, tehniško znanje pa nam ob pravilni uporabi daje garancijo za boljši in hitrejši gospodarski razvoj. Naš razvoj v društvih je posebej zanimiv za vseljudsko obrambo in zato je naloga društva izobraževanje tudi v tej smeri.

Iz vsega sledi, da je najvažnejša naloga društva stalno izobraževanje ne samo članstva, ampak vseh ljudi. Naloga društva za razvoj našega gospodarstva je krepitev inovacijske dejavnosti (raziskovalno delo, izumiteljstvo, novatorstvo in racionalizatorstvo), zato moramo skrbeti, da imamo čim več različnih sekcij klubov in podobno.

Istočasno po združitvi kolektivov Sigma in TAP je nastala potreba in želja, da to združitve dosežemo na vseh področjih. Velik nesmisel bi bil, da v eni delovni organizaciji delujeta dve društvi, pa čeprav za tako delovanje ni nobenih zakonskih omejitev. Tako sta se društvi »LJUDSKE TEHNIKE« Sigma in TAP, v soboto 2. aprila, kot zadnji odločili za skupno pot.

Dejavnost obeh društev je v preteklosti imela precejšnje zasluge pri razvoju svojih delovnih organizacij. Novo ustanovljeno društvo »LJUDSKE TEHNIKE« AGIS združuje nekaj manj kot 300 članov v okviru delovne organizacije AGIS pa deluje kot samostojna strokovna organizacija, ki si je že zadala obsežen program:

1. izobraževalne dejavnosti
 - razvijanje in popularizacija amaterske fotografije,
 - organizacija in izvedba tečajev in strokovnih ekskurzij v sodelovanju z DIT Kidričevo na podlagi sklepa posebne komisije društev,
 - obisk pomembnih sejmov in razstav doma in v tujini, in sicer tistih, ki imajo izobraževalni karakter,
 - predavanje strokovnih filmov in organizacijo eventuelne foto razstave;
2. poživitev inventivne dejavnosti;
3. poživitev dela v sekcijah in klubih na podlagi posebej pripravljenih programov od strani le-teh;
4. sodelovanje z ostalimi strokovnimi društvi, zlasti z DIT
5. nadaljevanje s prototipno Kidričevo; dejavnostjo kot obliko sodelovanja in pomoč drugim društvom ter delovnim organizacijam;
6. pomoč zlasti matični delovni organizaciji v okviru katere deluje društvo in to na področjih, ki jih le-ta narekuje.

Inventivna dejavnost in investicije

Problematika pri obravnavanju investicijske politike je na sejah komisije za gospodarska vprašanja, mnogokrat pripeljala razpravo do vprašanja, kje je meja med investiranjem in kje je možnost povečanja zmogljivosti proizvodnih sredstev z inventivno dejavnostjo. Komisija za gospodarska vprašanja namreč pri investicijski politiki mora opozarjati na bistvo vključevanja inventivne dejavnosti v gospodarske in srednjeročne plane.

Želeli bi kompleksne inovacijske procese, ki bi tekli od invencije pa do njene realizacije, da bi v inovacijski reviji uveljavili principe dohodkovne soodvisnosti v obliki nagrad ali odškodnin vsem, ki so na kakršni koli način sodelovali pri prenosu zamisli do praktične uporabe. Zakaj je potrebna takšna sprememba, zakaj je potrebno obravnavati inventivno dejavnost iz tega kota? Ni težko odgovoriti. Tu odigra človeški karakter svojo vlogo, nehoti prihaja do strokovne ljubosumnosti, ki pa jo je mogoče odpraviti ravno z vsemi členi inovacijske verige. To pa pomeni vključevanje in sodelovanje najširšega kroga zaposlenih v inovacijski proces, kar vodi ob ugodni družbeno-ekonomski motivaciji do učinkovite inovacije in omogoča ustrezno vrednotenje dela vsakega posameznega člana te verige. Če pogledamo izven naše delovne organizacije, na področje te problematike v slovenskem krogu vidimo, da nalaga družbeni dogovor, da mora Raziskovalna skupnost Slovenije, Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije in Zveza sindikatov Slovenije ustvariti višjo raven vključevanja inovacij v delovne procese. Ti nosilci so zadržani spodbujati razvijanje strokovnih in ustvarjalnih sposobnosti slehernega delovnega človeka za soustvarjanje inovacij v procesu enostavne in razširjene reprodukcije z dopolnilnim izobraževanjem, z izobraževanjem na delovnem mestu, s formiranjem kadra za organizira-

nje in vodenje množične inventivne dejavnosti, podpiranje dejavnosti strokovnih društev in društev za tehnično kulturo, z vzporednim podpiranjem aktivov izumiteljev.

Zraven tega bo Gospodarska zbornica in Raziskovalna skupnost Slovenije kot nosilka, spodbujala uveljavitev lastnih patentov, lastnega know-how.

Zgornje pomeni, da smo tudi mi dolžni organizirati množično inventivno dejavnost in terminirati organizatorje te dejavnosti. Sama od sebe se nam ponuja možnost vključevanja društva ljudje tehnike »AGIS«, pri vzgoji, spodbujanju in strokovni pomoči, (hitrimi prototipnimi rešitvami predlaganih invencij), strokovnimi tolačenji terminologije iz tega področja itd.

Nadalje imamo tu komisijo za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge, ki je že sedaj reševala delo iz tega področja. Tu di družbenopolitične organizacije predvsem sindikat bo moral svojo delo vključiti tudi to področje. Nadalje so tu strokovne službe, ki se morajo vključiti pri organiziranju in strokovni pomoči posameznim novatorjem.

Mislím, da bi s takšnim aktiviranjem nosilcev organiziranja in ob primerni preobrazbi pravičnika o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih prišli do optimiranja vlaganj v inventivne dejavnosti.

Zraven inovacij v lastni delovni organizaciji pa moramo spremljati in navezovati stike za prenos znanja iz tujih hiš doma in v inozemstvu, z dovolj smelimi pogodbami o skupnih vlaganjih, licenčnimi pogodbami, pogodbami do goročne proizvodne kooperacije ter pogodbami o poslovno tehnični sodelovanju.

Upoštevati moramo, da je to drugi vir povečanja potencial lastne industrijske lastnine in na ta način gospodarsko bogatenje lastne delovne organizacije.

Janez Pičker

BESEDA UREDNIŠTVA

Predstavljamo vam prvo številko internega glasila delovnega kolektiva AGIS. Predlagamo vam, da jo skrbno preberete saj je nastala tudi na vašo pobudo.

V naši republiki izhaja 487 glasil v združenem delu. Gre torej za izjemno družbenopolitično informacijsko moč, za pravo sedmo silo. Zakon o združenem delu, ki smo ga sprejeli pred kratkim, daje obveščanju v združenem delu izjemen pomen, kot rdeča nit teče skozi ves zakon potrjeno dejstvo, da ni samoupravljanje brez obveščenosti. Zakon o združenem delu tudi pravi, da bo področje obveščanja v združenem delu obravnaval poseben zakon, za katerega izhodiščne teze bodo pripravili sindikati v sodelovanju z delegati vseh OZD.

Uspešnost pravočasnih informacij pa je odvisna od nas vseh, zato prosimo, da pravočasno oddate prispevek, da ne bo problemov pri pripravljanju posameznih števil. Ker ima naše glasilo predvsem nalogo informirati delavce o dogajanjih v AGIS, prosimo posamezne službe, ki so dolžne posredovati prispevke, da to uredijo do vsakega 15. v mesecu. Glasilo bo izhajalo enkrat v mesecu in to vsakega petindvajsetega.

Prav tako pozivamo družbenopolitične organizacije, da se poslužujejo našega glasila za obveščanje delavcev o svoji dejavnosti.

UREDNIŠTVO

*Dopisujte v
naše glasilo!*

Zdravstvena vzgoja v glasilih združenega dela

Na zdravje začnemo misliti šele takrat, ko zbolimo. Takrat se šele zavemo, kaj smo imeli, ko smo bili zdravi, ko smo lahko delali, se zabavali in tudi koristno izbrali svoj prosti čas.

Ko zbolimo, začnemo tudi iskati po knjigah, kje kaj piše o naši bolezni. Takrat nam pridejo prav celo zdravstveni leksikoni. Seveda pa se v njih ne najdemo, saj so pogosto napisani tako učeno, da jih niti prav ne razumemo, še huje pa je, če jih razumemo napak.

CEPITE IN ZAVARUJTE SVOJEGA OTROKA

Naravnost tragično je, da cepljenje to najučinkovitejše sredstvo proti nalezljivim boleznim še danes ne zajema vseh otrok na svetu. Res so v zadnjih 50 letih po mnogih deželah prav s cepljenjem uspešno zajezili davico, oslovski kašelj, otroško paralizo in ošpice, tetanus ter nekatere oblike tuberkuloze pri otrocih pa skrčili na manjšo mero, vendarle moramo računati, da celo v »razvitem svetu« v katerem se vsako leto rodi vsaj 80 milijonov otrok, niso vsi otroci deležni zaščite, ki jim jo zagotavlja cepljenje. Za tako stanje je seveda več razlogov, ki pa so glede na različnost posameznih dežel kaj različni. Naj omenim le nekatere:

— javnost in zdravstvene službe premalo cenijo prizadevanja za ohranitev zdravja in življenja, ki jih ogrožajo nalezljive bolezni, prav tako lovijo ne upoštevajo možnosti, ki jim v boju za zdravje otrok ponuja cepljenje;

— zdravstvena služba je premalo povezana z materami, da bi lahko za vse otroke in ob pravem času zagotovila ustrezno cepljenje;

Kljub tem ugotovitvam pa seveda nismo brez moči in možnosti. Zagotovo lahko takoj izboljšamo sisteme zdravstvenega varstva in imunizacije otrok zagotovimo v rutinskih službah za varstvo mater in otrok, ki so organizirane po večini dežel. Ob tem pa je treba upoštevati tudi dejstvo, da mnogi problemi, ki jih srečujemo ob prizadevanjih za imunizacijo otrok, niso problemi zdravstvene službe.

Postavim: zavestno sodelovanje prebivalstva v akcijah, zbiranja denarnih sredstev in krepitev osnovnih zdravstvenih služb, vse troje je naloga celotne družbe in posameznika. Uresničitev teh nalog pa je izredno dragocena pomoč zdravstveni službi, z nekaj dobre volje in osebne zavzetosti vsakega posameznika pa prav gotovo tudi izvedljiva.

Svetovna zdravstvena organizacija in UNICEF (Sklad Združenih narodov za pomoč otrokom), katerega aktivno pomoč še posebej cenimo, menita, da je preprečevanje nalezljivih bolezni s cepljenjem prvi pogoj za vsak socialni in ekonomski napredek. Ko bomo otrokom vsega sveta zagotovili pravočasno imunizacijo, bomo naredili pomemben korak k napredku kateregakoli naroda in ljudstva.

Dr. H. Mahler,
generalni ravnatelj
Svetovne zdrav. organizacije

V čem je prednost

V nekaterih bogatih državah je za zdravstveno varstvo otrok že resnično poskrbljeno. Čista voda priteka iz pokromanih vodovodnih pip, otroci se rojevajo v sterilno čistih klinikah in kmalu po rojstvu jih že cepijo proti nekaterim vrstam nalezljivih bolezni.

Za večino ljudi industrializirane sveta, toda žal samo za majhno število ljudi v deželah v razvoju — za srečneže, ki sta jim avtomobil in hladilnik le kos standardne opreme, ne pa nedosegljiv luksuz je cepljenje otrok zgolj rutinski postopek, ki njihovi otrokom zagotavlja varnost pred obolenji. Mnogi teh ljudi so povsem dobrotorni ljudje, dobri državljani, ljudje, ki bi se prav gotovo zgrozili že ob sami misli, da bi morali ubiti domačo žival ali nenazadnje celo zgolj drobno žuželko. In vendar! Koliko prav teh ljudi, ki so deležni dobrot sodobnega sveta pa ve, da v deželah v razvoju vsako leto umre okrog 5 milijonov otrok, umre zaradi nalezljivih bolezni, ki bi jih s cepljenjem zagotovo lahko preprečili. Celó vse pridobitve sodobnega časa, televizija, radio,

dokumentarni filmi in ilustrirane revije z vsemi njihovimi zgodbami in članki, z ničemer ne spreminjajo tega grozljivega dejstva. In vendar bi samo s cepljenjem otrok preprečili milijone tragičnih smrti.

NEPREGLEDNI MILIJONI

Milijonom necepljenih otrok, ki jim je smrt prizanesla, pa so bolezni pustile drugačne usodne posledice: okvare na možganih, ohromelost, zaostali so v rasti, imajo kronično bolna pljuča, so oglušeli ali celo oslepel. Natančnega števila tako prizadetih otrok si niti misliti ne moremo, kajti dežele, ki se borijo s tako rekoč nerešljivimi problemi revščine, lakote, bolezni in brezposelnosti ter nenačrtnim naraščanjem prebivalstva, ne vodijo nobene statistike o življenju in smrti svojih prebivalcev.

V manj razvitih predelih se vsako leto rodi okrog 80 milijonov otrok, od katerih jih več kot 90 % nikoli ne vidi zdravnik ali zdravstveni delavec, ki bi jih s cepivom lahko rešil prenekatero otroško bolezen in njenih posledic. Kot v posmeh pa v bogatih deželah že več kot 90 % novorojenih otrok cepijo proti davici, oslovskemu kašlju, tetanusu in ošpicam.

Zanimivo je tudi, da so prav veliki uspehi, ki so jih v naprednih deželah v zadnjih 20 letih dosegli z imunizacijskimi akcijami, odvzeli ljudem strah, ki je bil včasih edina motivacija, da so starši dali cepiti svoje otroke proti boleznim, za katere niso vedeli ne imen in ne njihovih značilnosti.

Program SZO za izkoreninjenje ČRNIH KOZ — bolezni, za katero ni zdravila — je privedel do tega, da te bolezni danes skoraj ni več. Vendar kljub temu cepljenja proti črnim kozam še ne smemo črtati iz zdravstvenih programov, zlasti ne v deželah, kjer so bile koze še bolezen v komaj minuli preteklosti, tudi če bi oblasti kaj takega skušale kakorkoli opravičiti. Da smo koze povsem izkoreninili, bomo lahko rekli šele dve leti po zadnjem znanem obolenju.

OŠPICE — mnogo bolj nalezljiva bolezen kakor koze — so nad vse resno opozorilo zdravstveni

— nacionalni programi za preventivno cepljenje otrok ahtevajo od načrtovalcev in izvajalcev veliko znanja in izkušenj v načrtovanju, realizaciji in sprotne nadzoru, prav ega pa mnoge zdravstvene službe ne obvladajo v zadosti meri;

— cepivo, s katerim lahko aščitimo enega otroka za vse življenje, stane manj kot 40,00 in, in vendar bi tudi ta izdarek v mnogih deželah zahteval bi celó presegal sredstva, ki o v nacionalnem proračunu redvidena za celotno zdravstveno službo.

Kronološki pregled

1771	V Angliji uvedejo variolacijo (cepljenje s kozami).	1937	Prva cepiva zoper influenco. Thellerjevo cepivo zoper rumeno mrzlico (17D).
1798	Jennerjevo poročilo o govejih kozah (vaccinia).	1949	Cepivo zoper mumps. Enders, Robbins in Weller vzgojijo čisto kulturo virusa poliomielitisa.
1885	Pasterjevo cepivo proti steklini.	1954	Salkovo mrtvo cepivo zoper poliomielitis.
1892	Hafkinjevo cepivo zoper koleru.	1957	Sabinovo živo oralno cepivo zoper poliomielitis.
1898	Wrightovo cepivo zoper tifus.	1960	Endersovo cepivo zoper ošpice.
1913	Behringova toksin (antitoksin imunizacija) zoper davico.	1962	Wellerjevo cepivo zoper rdečke.
1912	Calmettovo in Guerinovo cepivo proti tuberkulozi (BCG).	1968	Meningokokus cepiva tipa C.
1923	Ramon in Glenny odkrijeta anatoksin davice.	1971	Meningokokus cepiva tipa A.
1923	Madsenovo cepivo zoper oslovski kašelj.	1967	(?) Prvikrat cepili s cepivom B zoper hepatitis.
1927	Ramon in Zoeller odkrijeta tetanusov anatoksin.	1978	(?) Opdrali cepljenje zoper črne koze.

Najvišji voljeni samoupravni organ

Skupni samoupravni organ TOZD in DSSS je delavski svet delovne organizacije, ki je sestavljen iz vsake TOZD in DSSS. Za pravno veljavno sklepčnost na DS DO je pogoj prisotnost najmanj po dva delegata iz vsake TOZD in DSSS. Delegati TOZD ter DSSS so delegati posameznih volilnih skupin oziroma enot, katere zastopajo DS DO. Na

DS prihajajo delegati z mišljenji volilne skupine, po končanem zasedanju DS pa obveščajo to skupino o razpravah ter sklepah. Delegati so odgovorni za svoje delo volilni skupini iz katere izhajajo.

DS DO je imel od svojega formiranja pa do danes 10 rednih in 14 izrednih sej. Na sejah DS DO je bilo sprejetih 232 sklepov z javnim

glasovanjem. V razpravah na sejah je sodelovala večina delegatov. Pogoj za pravo razpravo ter za prinašanje pravih sklepov je material za DS, ki mora biti poslan delegatom najmanj tri dni pred sejo, da je omogočen stik, oziroma razgovor z volilno skupino ter za ostale priprave. Delo delegatov je bilo do sedaj še kar aktivno, po uveljavitvi zakona o združenem delu ter po sprejemu poslovnika DS pa pričakujemo še večjo aktivnost. DS DO ima v svoji strukturi še razne dodatne komisije, ter podkomisije; te komisije so izvršilni organi DS DO.

SKLEPI

Na zadnji 10. redni seji DS DO so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. Stanje naprav za gašenje, kakor tudi vse ostalo, kar je v zvezi z preprečevanjem morebitnih poškodb delavcev in materiala, ni bilo najbolje. DS DO je čutil za potrebno, da komisija za požarno varnost in higiensko tehnično varstvo preko IGD AGIS uredi pomanjkljivosti, jih vskladi s predpisi požarne varnosti ter higiensko tehnične zaščite. Rok 15. 4. 1977.

2. Pri sprejemanju sklepov komisije za družbeni standard, je DS DO ugotovil, da naš samoupravni sporazum v nekaterih členih ne ustreza sedanjosti oziroma realnosti. Sprejeti sklep za popravek oziroma vskladitev tega sporazuma preko ustreznih strokovnih služb je popolnoma vmešten, njegova realizacija pa se pričakuje 15. 4. 1977.

3. Predlog komisije za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge, o nagradah ter odškodninah petih predlagateljev: STRIŽIČ Jožeta; REBERC Alojza, KOSTANJEVEC Stankota, PEČNIK Marjana in WEIGL Emerika, je DS DO v predlagani obliki potrdil. Odškodnino oziroma nagrado plača tista TOZD, ki je uporabnik predloga, ali tehnične izboljšave. DS DO je istočasno ugotovil, da je lahko ravno inventivna dejavnost velik pomagač pri pocenitvi naše proizvodnje.

4. DS DO je potrdil tudi srednjeročni načrt razvoja s poslovno skupnostjo TAM Maribor. Istočasno je določil, da na sestanku s predstavniki TAM razpravljamo tudi o nerešenih problemih. Ugotovljeno je namreč bilo, da določene medsebojne povezave niso v skladu s samoupravnim sporazumom.

5. Predlog komisije za gospodarska vprašanja, da podpisemo samoupravni sporazum ter pogodbo o delu s centrom za funkcionalno izobraževanje in svetovanje pri VŠOD Kranj, je DS DO v ce-

loti potrdil. S podpisom tega samoupravnega sporazuma in pogodbe je pričakovati hitrejši razvoj in boljše notranjo organizacijo naše DO.

6. S sklepom DS DO je tudi potrjena pogodba z odvetnikom Francem STIPLOV SEK in Ivanom VODA. Pogodba obvezuje odvetnika da jati strokovno pomoč DO, naša DO pa se je obvezala plačati mesečni honorar.

7. Z ZZZ Ptuj se podpisuje pogodba o poslovnem sodelovanju pri izvajanju varstva naših delavcev. Istočasno se podpisuje pogodba o delu z našim stalnim zdravnikom. Pri sklepanju o podpisih omenjenih pogodb je imel DS v vidu to, da sta le strokovnost in pravočasnost pogoj za uspešno zdravljenje delovnih ljudi, saj je največji zaklad vsake države, zdrav državljani.

8. Na svojem zadnjem zasedanju je DS DO dodelil stanovanje in sicer garsonjero na Potrčevi 50. Pri izbiri novega stanovalca v omenjeno stanovanje, je bil izbran delavec katerega stanovanjski problem je bil najbolj pereč, oziroma je imel največji seštevek točk po vseh kriterijih.

9. Na predlog komisije za družbeni standard je DS DO sprejel sklep, da razpišemo javni natečaj za individualno gradnjo. Vsota, ki je na voljo znaša 350.000 din. Rok vračanja posojila je 12 let, obrestna mera pa 2 %. Pomen posojila za individualno gradnjo je zelo velik saj se želi: tem povečati zainteresiranos gradnje stanovanjskih hiš. Želi se tudi pomagati delavcem, da poleg svojega vlaganja, prispeva DO nekaj, znano je namreč, da vsi delavci plačujemo v sklad skupne porabe, iz katerega se črpa tudi denar za omenjeno stanovanjsko izgradnjo.

10. Nadalje je DS DO razpravljal o pravilniku o obratovanju s čistilnimi napravami in njihovim vzdrževanjem. Delegati DS DO so to dejavnost smatrali kot nujen poseg, saj se tudi od naše DO pričakuje, da prispeva svo delež za varstvo voda. DS DO je posebej naglasil, da se mora delo, ki ga predvideva pravilnik, strogo izvajati.

11. DS DO je tudi sklenil poslati direktorja DO v šolo za poslovne kadre v gospodarstvu pri Gospodarski zbornici Slovenije. Predmeti razprave o omenjenem seminarju oziroma šoli so takšne narave da bo njihovo poznavanje š kako koristilo naši DO.

12. Naša DO je kovinski predelovalne branže. Sam delovni postopek zahteva, oziroma pogojuje da imamo delovna mesta s slabimi delovnimi pogoji: brusilnica in polirnicilivarna, galvanika, peskovnica, valjarna, brusilnica vzme

(Nadaljevanje na 10. str.)

službi v Afriki in povsod, kjer se pojavijo. Med slabo hranjenimi otroki pobere ta izredno kužni bacil po enega od vsakih desetih obolelih otrok. In vendar, že ena sama doza svežega cepiva zavaruje 95 % otrok pred ošpicami za celih 15 let, najverjetneje pa za vse življenje.

DAVICA — akutna nalezljiva bolezen mandeljev, požiralnika, grla ali nosu — terja vsaj 10 % smrtnih žrtev. Ta njena zahteva se v zadnjih 50 letih ni bistveno zmanjšala! Edini uspešni način preprečevanja te hude otroške bolezni je cepljenje z davičnim anatoksinom. To cepivo največkrat kombinirajo še s cepivom zoper tetanus, tako dobljenemu »cocktailu« pa primešajo še cepivo zoper oslovski kašelj (pertusis), nakar takšno skupno cepivo poznamo pod imenom Di-Te-Per cepivo, s katerim praviloma cepijo že dva in trimesečne dojenčke.

TETANUS — poznamo ga tudi pod imenom »otrpni krč«, za katerega so značilni krči čeljustnih mišic, zahteva kar 70 % davek smrti. Novorojenčki se okužijo s tetanusom zaradi nepravilno oskrbovanega in negovanega popka, kar je značilno in usodno prav v deželah nerazvitega sveta.

POLIOMIELITIS — akutno virusno obolenje — ki povzroča otroško ohromelost, se pojavlja v mnogih, zlasti v nerazvitih deželah v obliki obsežnih epidemij, ki zajemajo predvsem otroke. Ohromelost dihalnih in požiralnih mišic otrokom resno ogroža življenje, umrljivost pa doseže 10 % in več, a se s starostjo otrok še poveča.

Drugo, nadvse resno opozorilo zdravstveni službi je otroška tuberkuloza, počasna, a zato tem zavrtnejša bolezen, ki napade sicer le manjši odstotek otrok,

vendar bi jih lahko tudi rešili, če bi jih pravočasno cepili s cepivom BCG.

S cepljenjem smo torej polomili zobe nekaterim smrtonosnim boleznim, tako da vse tiste majhne probleme, ki še izhajajo iz nasprotovanja množičnemu cepljenju bodisi iz etičnih ali »zdravstvenih« razlogov, lahko brez skrbi zanemarimo kot nepomembne.

Problem je v nečem drugem. Suhe številke nam povedo, da moramo 97 % umrlih, še ne 5 let starih otrok, iskati med otroki v nerazvitih deželah, kar povsem jasno kaže, kje tiči problem in kje se je treba lotiti dela. Problem je torej v navedenih šestih boleznih, ki med otroki neusmiljeno terjajo svoj davek. K sreči lahko mnogo naredimo, da zavremo to, nadvse tragično pot milijonov otrok v smrt. Prav to pa je tudi vodilo SZO, da se je odločila za razširjeni program imunizacije otrok.

Vsi strokovnjaki se strinjajo, da so dodatni denarni skladi, izboljšano načrtovanje in ustrezna organizacija glavne postavke v imunizacijskem programu. Važnejše celo kot nekatero znansstveno raziskovanje, zlasti kadar je treba reševati konkretne težave, ki zavirajo obsežno in učinkovito pripravljeno imunizacijsko akcijo. Ob tem pa je treba upoštevati še potrebe po cepivih, ki bodo odporna proti vročini in ne bodo zahtevala zamrznitve, kar bi trenutno prišlo v poštev pri cepivu zoper črne kozice.

UNICEF in SZO sta trdno odločena realizirati ta imunizacijski program, čim prej bo to mogoče in ga v sodelovanju z razvitimi deželami uresničiti tudi v najoddaljenejših predelih sveta.

Mladi se pogosto srečujemo s trditvami, da mladinska organizacija deluje forumsko. Da se stališča in odločitve, programi in načrti snujejo mimo mladih, da mladina ni dovolj revolucionarna in delovna. O teh in nekaterih drugih slabosti mladinske organizacije lahko preberemo v zadnjem času celo v časopisnih stolpcih ali pa slišiš v pogovoru: »Mladina bi morala biti bolj revolucionarna in delovna kot je, zagrizena za reševanje tistih vprašanj, ki v družbi še niso rešena ali se rešujejo, pa se niti za tako tipičen problem, kot je kadrovanje in štipendiranje ne zna potegniti.«

Vsemu temu lahko prikimamo, saj podobno tudi sami večkrat ocenimo posamezen mladinski forum, posamezno organizacijo. A taka ocena vendar ni čisto objektivna.

Čeprav mladi nismo obremenjeni s preteklimi metodami in načinom dela, že zato ker se generacije hitro, celo prehitro menjajo, pa je kljub vsemu res, da je prav forumski način dela ostane preteklosti s katerim nismo dokončno opravili. A krivci zato nismo le mi mladi in mladinska organizacija. Ko je bila na 3. konferenci ZKJ 1972 leta sprejeta resolucija: »boj zveze komunistov za socialistično usmerjenost in AKTIVNO udeležbo mladega rodu v razvoju samoupravne socialistične družbe!« se je posebej poudarilo, da so za preobrazbo mladinske ter družbenih organizacij, ki združujejo mlade, odgovorne vse organizacije zveze

sindikato, komunistov, vsi člani ZK, še posebej mi, mladi.

Današnja postavljanja vprašanj glede slabosti v mladinski organizaciji tudi ne bi smeli skrbiti zgolj na rezultate prizadevanj in dela mladih kot takih. Vprašati bi se namreč kazalo, koliko in kako smo v tem času mladi komunisti uresničevali resolucijo jo 3. konference, pa sklepe in stališča kongresov ZK.

Vprašati bi se tudi kazalo, koliko smo slehernemu mladincu, ki smo ga v tem času sprejeli v članstvo ZK ali mladinsko organizacijo povedali o njegovih dolžnostih v ZK in mladinski organizaciji, koliko ga usposobili, da bo tudi kot mladinski funkcionar ali aktivist lahko presegel slabosti preteklosti. Ali pa smo dopustili, da so s svojo aktivnostjo v mladinskih vrstah, celo prenehali.

Za uresničevanje resolucije za odpravo slabosti v vrstah mladinske organizacije, pa so odgovorne tudi vse organizacije ZK, vsi člani ZK, ki pa največkrat niso storile kaj več od programa za delo z mladimi in med mladimi. Za AKTIVNO vlogo nas mladih v razvoju samoupravne socialistične družbe in tudi revolucionarnost, če jo tako imenujemo, pa je treba storiti kaj več.

Že zato, ker mladi in naša organizacija ne more biti sama po sebi revolucionarna saj se je zavestno odločila, da se nas mlade vzgaja, usmerja, oblikuje nase samoupravno socialistično in marksistično zavest, s tem tudi našo revolucionarnost. P. D.

(Nadaljevanje z 9. strani)

ti. Na konferenci OO sindikata naše delovne organizacije je bilo predlagano, da se uvede postopek za določitev delovnih mest, na katerih se naj šteje zavarovalna doba s povečanjem (beneficiranc delovni staž). DS DO je menil, da je predlog utemeljen in sprejel ustrezen sklep za reševanje tega vprašanja.

13. DS DO je na tej seji določil tudi datum za izvedbo zbora delovnih ljudi, kot najvišjega organa v DO. Material za zbor je bil precej obsežen, zbor delovnih ljudi je v celoti potrdil sklepe v predlagani obliki. Vse več delavcev danes sodeluje pri razpravah delovnih ljudi, saj je v materialu marsikaj takšnega kar vsakogar zanima. Iztočasno pa se pričakuje, da se naj delovni človek odloča o vseh stvareh, saj je to njegova neizpodbitna dolžnost in pravica.

14. Imenovanje novega delegata za zbor Kreditne banke Ptuj, ter člana izvršilnega odbora KB Ptuj, je bila izvedena na 10. redni seji. Sklep o imenovanju je bil soglasno sprejet. Pod to točko dnevnega reda je bil tudi podaljšani depozit 260.000 din za naslednje tri leta, kar daje delovna organizacija za najetje kredita pri Kreditni banki Ptuj.

15. Vlogo sektorja za zuna-

njo trgovino za uvedbo splošnih pooblastil v zvezi z podpis investicijskih pogodb je DS DO smatral kot neutemeljeno in jo zavrnil.

16. Na razlago direktorja TOZD Kovinska obdelava, o kritičnih nalozah o omenjeni TOZD je DS DO zadalžil direktorja DO, ter v. d. vodje splošno kadrovskega sektorja, da raziščeta dejansko stanje in predlagata ustrezne rešitve.

17. V zvezi s sodiščem združenega dela, na katero so se naši delavci obrnili, je komisija za spremljanje dohodka in osebnih dohodkov ter komisija za kadre in informiranje predlagala DS DO naslednje sklepe:

a) Plansko analitski sektor se zadalži, da do 20. 4. 1977 opravi analizo stanja razlik oziroma odstopanj od panožkega sporazuma za karakteristična delovna mesta.

b) Opise delovnih mest je potrebno vskladiti in izdelati čistopise za vse TOZD ter DSSS. Naloge opravi kadrovska služba s TOZD in DSSS do 30. 5. 1977.

c) Določiti je potrebno tudi pogoje za karakteristična delovna mesta. Nosilec izvedbe je vodja družbene samozastite. Rok 30. 5. 1977.

DS DO je omenjene predloge v celoti sprejel.

M. F.

Uresničevanje in varstvo samoupravnih pravic delavcev v delovni organizaciji AGIS

Varovanje samoupravnih interesov delavcev, je veliko odvisno od ocene trenutka, kdaj so ogroženi delavčevi interesi in njegova socialna varnost.

Dejansko uresničevanje samoupravnih interesov delavcev, zahteva od vsakega delavca, da je seznanjen z ustavo, zakonom o združenem delu, statutom in samoupravnimi sporazumi v TOZD in delovni organizaciji AGIS.

Tudi na področju gospodarjenja — poslovanja — dohodkovnega sistema ima delavec v samoupravljanju na razpolago različne pristope, načine in metode ter oblike dela ob uporabi ustreznih kriterijev, da se določi prednostni red zadev, ki jih je treba spremljati v svoji temeljni organizaciji združenega dela.

Cim bolj se bomo zavedali, da smo delavci dolžni racionalno gospodariti z družbenimi sredstvi, tedaj si bomo družno pomagali drug drugemu tovariški, tedaj je poslovni uspeh in stalno povečanje materialne osnove samoupravljanja zagotovljeno. Istočasno pa tudi vsakemu delavcu zagotovljen osebno večji garant za boljše in svetlejše trenutke v življenju, v prostem času doma in v krajevni skupnosti kjer živimo.

Vsaki človek ima svoje dobre in slabe strani, da bi pa slabe strani lažje in hitreje odpravljali, se moramo med seboj opozarjati in to predvsem dobronamerno opozarjati, saj tako ostanejo kljub opozorilom dobri odnosi in trajno tovarištvo s čvrstim sodelovanjem v borbi za večje poslovne uspehe. V takih odnosih dejansko pride samoupravljanje do prave veljave.

V vsaki temeljni organizaciji združenega dela in v DSSS so izvoljeni člani odbora samoupravne delavske kontrole. Vsi izvoljeni tovariši so dejansko naši sodelavci, katerim je načelo da se preventivno takoj rešujejo napake oziroma spodrsjlaji, da ne pride do večje materialne škode ali pa do slabšanja dobrih medsebojnih odnosov.

Dogaja pa se lahko, da se ne da problemov rešiti na licu mesta, tedaj se pač mora odbor samoupravne delavske kontrole sestati v TOZD ali pa v DO AGIS, sklicati sejo odbora, na njej razpravljati o problemu in predlagati ukrepe DS TOZD ali CDS DO AGIS. Ustrezni ukrepi morajo biti takšni, da bodo uspešno delovali v prid vseh zaposlenih.

V obdobju mandata je odbor samoupravne delavske kontrole DO AGIS imel 8 sej, na katerih so razpravljali o zelo košljivih problemih, na primer: zaostanki v proizvodnji — razvoj — nabava — prodaja — računovodstvo — sodelovanje z tujimi partnerji — finančno poslovanje — sanacija TOZD servisi motornih vozil — nevzdržni medsebojni

odnosi — izdelave samoupravnih sporazumov, pravilnikov, — stroški poslovanja — reprezentanca.

V naslednjem obdobju je potrebno zajeti v program dela samoupravne delavske kontrole sledeče naloge:

1. Zmanjšati materialne stroške poslovanja za 1 % v TOZD-ih in DSSS,

2. V vsakem TOZD poiskati nerentabilne artikole — ustrezno strokovno ukrepati,

3. Konjunkturalne artikole tehnološko obdelati — kalkulacija — kooperacija — prodaja (rabat),

4. Korigirati analitično oceno delovnih mest do 30. 9. 1977. Delo razdeliti in spremljati po TOZD-ih in DSSS. (sklep sodišča o združenem delu).

5. V razvojnem programu — dodati stališča v izpolnjevanju samoupravne organiziranosti. V TOZD-ih ojačati strokovne službe

6. Izvajanje zakona o združenem delu — izdelati program in analizo,

7. Pregledati in obnoviti kooperacijske pogodbe,

8. Odklanjanje eventualne dvo-
tirnosti, ki jih samoupravljanje ne pozna,

9. Osvajanje nove proizvodnje — težave — ukrepi.

Kot je razvidno, nalog je še in še in te naloge mora reševati vsak posameznik z uspešnim prizadevanjem, kar pa ni v stanju rešiti sam, so zato strokov. kolegiji — organi samoupravljanja, vendar je potrebno takoj opozoriti in hitro reševati, ker če se začnejo problemi kopičiti nastane ozko grlo in z njim vprašanje, kdo bo požiral in odgovarjal za nastale probleme pred delavci.

Tudi do sedaj je bilo veliko problemov, ki so izgledali nerešljivi, pa smo jih vendar z dogovori rešili ter odpravili in uspešno zaključili gospodarsko leto 1976. Danes lahko že trdimo, da je združitev delovnih organizacij uspešno izpeljana in da je konsolidacija DO AGIS dejansko že čvrsta in homogena s svojimi TOZD-i.

Še v naprej naj bo cilj vsakega člana kolektiva za prijetno počutje na svojem delovnem mestu in skrb, da se racionalno gospodarjenje poveča.

V minulem obdobju smo imeli spodrsjlaje, ki jih nismo znali rešiti sami, čeprav se je prepričevalo tovariše, dajmo popravimo napake, se je zgodilo, da so posamezniki isakli varstvo svojih pravic na sodišču združenega dela. Nam vsem pa naj bo to opozorilo, da si moramo prizadevati znotraj TOZD in DO AGIS, da rešujemo in odpravljamo napake, koliko se le da, po svojih sposobnostih in možnosti.

Pri ponovni korekturi analitične ocene delovnih mest — razmestitve, ki jo moramo rešiti do 30. septembra 1977, je potrebno

(Nadaljevanje na 12. str.)

Jih poznate...?

Pod tem naslovom bomo dragi bralci v vsaki naši številki predstavili enega izmed našega 1500 članskega delovnega kolektiva. Skupaj delamo, srečujemo se na poti v službo, pri malici ali na poti domov. Pa se med seboj tudi poznamo? Se! Boste rekli, vendar včasih preveč površno. Izmenjamo besedo ali dve, skupaj sedimo na sestanku... Vsak izmed nas hrani v sebi toliko malih na videz nepomembnih trenutkov. In ko se mu odpre srce, nam rad pove kaj o svojem življenju in delu. In prav njim—vam, je namenjena ta naša rubrika—za 1. številko v AGISU nam bo kar sedem naših sodelavcev obujalo spomine na čas pred 30 leti, ko so gradili progo in je proga izgrajevala njih:

Milica COF: »Na progo sem sem odšla 1. septembra in sem delala v zadnji izmeni z Jelovsko brigado iz Škofje Loke. Lahko rečem, da je bilo življenje in delo kljub vsem naporom lepo, ker smo delali s toliko dobre volje in zagnanosti, da skoraj ni mogoče povedati.

Ko smo si po prihodu na delovišče uredili barake v katerih smo bivali smo delali od jutra do mraka. Zvečer smo še posedli ob tabornem ognju, si prepevali in podoživljali to enkratno brigadirsko življenje. Čeprav nisem bila v Ptujski brigadi sem odšla 2. aprila na izlet v Šamac in moram reči, da bi nam lahko pripravili vsaj skromen sprejem, pozdrav saj drugega nismo pričakovali. Ogledali smo si objekte, kjer je Ptujška brigada delala in mesto Šamac. Občutki so lepi in rečanje je bilo enkratno čeprav Ptujskih brigadirjev vseh nisem poznala, razen naših iz AGISA. Človek se spominja obdobja, ko je bilo zelo težko, ko smo začeli iz nič je v primerjavi z danes to nepozabno.«

Justina CETL: »Jaz sem bila v 5. Ptujski brigadi na delovni akciji v Novem Beogradu od 1. julija do konca avgusta. Nasip ob Donavi smo gradili včasih tudi ponoči. V taboru je bilo osem brigad, tudi iz drugih republik. Svoje brigade bratstva življenja se še danes živo spominjam, bili smo udarna brigada, dosti udarnikov in pohvaljenih med katerimi sem bila tudi jaz. Brigadirji smo se udeleževali še v telesni kulturi, raznih krožkih, obiskovali tečaje in še kako drugače preživljali prosti čas, ki ga je bilo bolj malo. Radi smo tudi peli — skratka bilo je lepo in tudi danes bi še prišla za delo, če bi bilo potrebno.«

Jolanda LICEN: »Teh časov se spominjam kot zelo lepih. Gojili smo tovariške odnose, delali smo precej in trdo. Stara sem bila takrat 16 let. Bila pa sem v 4. Primorski »Ivana Regenta« in v 8 Primorski. Brigadi sta bili štirikrat udarni. Že v času vojne sem kot otrok sodelovala z OF in sem bila ponosna, da sem lahko sodelovala tudi po osvoboditvi.

Spominjam se, da smo imeli zjutraj telovadbo, zbor in do kosila smo delali. Včasih, ko je bilo potrebno smo šli na delo tudi po kosilu. Zvečer smo plesali kolo prepevali ob ognju. Bilo je lepo. Sedaj, ko smo bili v Bosni me je ena tovarišica spoznala in tudi jaz sem se je spomnila. Spominjam se najbolj, ko smo kot najboljši med brigadami šli v Sarajevo, kjer smo pozdravili tovariša TITA, ki je prišel na otvoritev proge. Bili smo navdušeni, tekmovali smo, da bi bili čimvečkrat udarni, da bi lahko šli pozdravit TITA. Bila sem tudi dvakrat udarnik. Znač danes več ne hranim knjižice pa še imam.«

Milica COF: »Vem, da je bila tistikrat 30 letnica oktoberke revolucije in sem znač tako čuvala, pa vendar je danes več nimam. Naša brigada, ki je bila trikrat udarna ni šla v Sarajevo temveč v Šamac, kjer smo dočakali okrašeni vlak. Navdušenje je bilo enkratno. Radost, prepevanje, ples, nevem kaj vse smo takrat od navdušenja počeli.«

Jolanda LICEN: »V prvi in zadnji izmeni smo bili dva meseca in pol. Ločitev je bila ravno tako težka.

V času borbe in po osvoboditvi smo težka dela opravljali tudi na Primorski, bili smo zavedni ter s ponosom in voljo sodelovali vseh vseh. Gradili smo kulturni dom, ceste. Moža sem spoznala v svojem kraju, kjer je bil komandir na postaji milice. Bil je premeščen v Ptuj in tako smo pravi ptujčani že 26 let.«

Milica COF: »Nevem če je bil kje v Poljanski dolini, kjer sem bila rojena kakšen dom, kjer mladi ne bi po vojni pomagali graditi in obnavljati. Tudi mene je najprej življenjska pot nesla iz Kranja v Bosno, nato pa se je mož zaposlil v gumarski industriji v Ptuj in tu smo že od leta 1964.«

Marija NOVAK: »Stara sem bila 21 let. Doma smo bili brez dela, čeprav sem se izučila za šiviljo. Na takratni borzi dela so mi rekli, če hočem od skupnosti kaj imeti, jim moram tudi nekaj dati.

Udeleženci delovnih akcij Šamac — Sarajevo, Brčko — Banovići

In tako sem odšla na Šamac Sarajevo s prvo Ptujsko brigado v marcu leta 1947, domov pa sem prišla ob koncu aprila. Doma pa smo v Kidričevem še tri dni kopali temelje za nove bloke. Aprila sem odšla prvič po tej akciji v Šamac.

Ceprav so minila tri-deset-ja je naš nasip še tak kot smo ga mi gradili. Veliko sem delala pri njegovem utrjevanju.

V prostem času sem delala pri vsem z veliko voljo in veseljem. Ko mo prišli v Ptuj smo doživeli enkratno sprejem z godbo na pihala. Tudi v Ptujski smo gradili zadružne domove, športno igrišče... Udarne akcije so se z isto vneto nadaljevale. Tudi danes bi mladi prišli za enako delo, če bi bilo potrebno, le organizirati bi ga bilo treba.

Spomini so neizbrisni. Še danes hranim nekatere dokumente iz teh akcij. Bilo je lepo... vsepovsod pesem. Na pohodu ob delu, vsepovsod...

Alojz LIPAVSEK: »Po vojni leta 1947 je bilo težko dobiti mesto za vaje, vendar sem takrat to mesto dobil v takratnih obrtnih delavnicah. Ob enem pa sem se obvezal, da se bom akcije udeležil in že po enem mesecu sem odšel na progo Šamac—Sarajevo. Že pot tja je bila posebno doživetje, potovali smo tri dni in tri noči.

Vso delo smo opravljali v trojках, strojev ni bilo. Začelo se je razvijati bratstvo in enotnost. Spoznavali smo nove brigade, tekmovali smo med seboj... tam sem bil 16 let in to je bila moja prva pot od doma, od staršev. Spomini so lepi, misel na tiste čase je ponovno oživila. 2. aprila letos, ko smo stali mirno in poslušali zapoved pred odhodom na pot. Tam sem bil tudi pred par leti z družino. Danes je vse novo vse se je spremenilo.«

Zdravko VELDIN: »Takrat sem bil star 17 let, bil sem v Bosanskem Šamcu, kjer je bilo takrat vse poplavljen, kot da smo se zaustavili nekje na Jadranski obali. Domačini so nas lepo sprejeli, ko se je voda vrnila v strugo smo drugi mesec preživljali že v barakah. Tudi jaz imam na ta

čas lepe spomine. Bili smo kot bratje in sestre, življenje smo si naredili sami pestrejši, da nam je čas hitreje mineval. Imeli smo krvave žulje, samo, da je bila najboljša trojka pred brigado zvečer pohvaljena. Bojevali smo se za čim več kubikov zemlje. Na progi sem bil v aprilu in marcu, leta 1948 pa še na izgradnji novega Beograda.«

Erika SKALIČ: »1946 leta sem delala najprej na regulaciji Pesnice v Prekmurski brigadi, nato pa sem odšla z Mariborsko delovno brigado na končno izgradnjo proge Brčko—Banovići. Leta 1947 pa sem se udeležila delovne akcije Šamac—Sarajevo v prvi in zadnji izmeni. Osem mesecev sem preživela med brigadirji. Najboljša organizacija in delovni pogoji so bili na Pesnici. Najbolj pa mi je ostala v spominu gradnja proge Brčko—Banovići zaradi tovarištva. Delali smo vse ročno; kramp in lopata sta bila edino orodje, naša bivališča so tori in barake.

Na progi Šamac—Sarajevo sem bila v prvi izmeni ko mandir čete. Stara sem bila nekaj več kot 17 let in lahko si mislite kako je bilo to za me vse novo, zanimivo. V brigadah smo organizirali skupne prireditve in se seznanjali z brigadirji iz drugih republik.

Kljub vsem težkim pogojem je bilo takratno tovarištvo in delo resnično utripajoče bratstvo in prijateljstva med Jugoslovanskimi narodi in na rodnostmi.

Mi smo progo gradili, progo pa je izgrajevala nas mlade ki smo še komaj začeli početi živeti, vendar v svobodni in lepi naši domovini.«

Mineva 30 let. Takrat mladi dekleta in fantje so danes ž očetje in matere, nekateri tudi dedki in babice. Življenje gre nezadržno naprej. Ča pred 30 leti pa še je tako živo pred nami in spomini nanj tako lepi. Hvala vam dragi sodelavci. Včeraj ste bili vi prvi, danes bomo mi. Samo pokličite nas! Za domovino in za našega dragega predsednika TITA ne bo proge, ki je ne bi zgradili z golimi rokami kot ste jo tudi vi gradili pred 30 leti.

V AGISU — glasilo delovnega kolektiva AGIS Ptuj. Izdaja izdajateljki svet. Ureja uredniški odbor: Bauman Valentin, Drobnič Ivan, Indić Ostoja, Potočnik Marko, Vlodović Franc, Kralj Rajko, Kozar Silvo, Živković Dragan, Pavlinić Mirko, Štros Saša, Simonić Franc. Odgovorni urednik: Srečko Šneberger. Naklada 1700 izvodov. Tiska: Ptujška tiskarna, Ptuj. Uredništvo: 62250 Ptuj, Rajšpova 12. Rokopisov ne vračamo.

Mnenja o gradnji obrata družbene prehrane

Oglasna deska v obratu II. vzbujala pozornost. Razlog za to je skica objekta družbene prehrane, ki ga bo naš kolektiv kmalu pričel graditi. Prisluhnili smo komentarjem. Vsi dokazujejo, da je ta obrat nujno potreben objekt. Pogovarjali smo se z nekaterimi delavkami in delavci v TOZD PM. Na vprašanje: »Kaj menite o bodočem obratu družbene prehrane?« so odgovorili:

Pavlič Angela — monter I: »Že leta in leta nosim malico od doma. Če bo topli obrok kvaliteten in raznovrsten, bom tudi jaz jedla topla malico.«

Majcen Franc — rezkar: »Želim, da bi bil obrat družbene prehrane čimprej gotov. Vozim se 20 km v službo, zato bi se mi topli obrok prilegal.«

Mazera Katica — monter I: »Pozdravljam odločitev, da zgradimo obrat družbene prehrane. Za kolektiv s 1500 delavci je to nujno potrebno. Menim, da bo treba istočasno z graditvijo obrata v Rajšpovi, misliti tudi na primerno jedilnico v obratu II. V tej jedilnici bi bila kantina in prostor bi se lahko uporabljal za

seje, saj za to nimamo primerne prostora.«

Bratušek Peter — oddelkovodja: »S kvaliteto toplega obroka moramo pritegniti čim večje število delavcev. V nasprotnem, bo treba kriti deficit v tem obratu.«

Zafošnik Ivo — kontrolor: »Topli obrok je za pozdraviti. Posebej bo prav prišel delavcem, ki se vozijo daleč v službo in starejšim zaposlenim, ki niso pri najboljšem zdravju.«

Hostnik Janko — oddelkovodja: »Vse delovne organizacije imajo rešeno vprašanje toplega obroka. To samo potrjuje mnenje, da mi s tem zamujamo in stikrat graditi kaj drugega. Treba bo zagotoviti primerno kvaliteto, če želimo, da bodo kapacitete izkoriščene.«

Očitno je, da je v obratu II potrebno zagotoviti primeren prostor — jedilnico. Ta bi služila za več namenov. Seje delavskega sveta in družbeno političnih organizacij so v pisarni obrata, ki je premala in neprimerna.

Zabeležili smo samo nekaj odpotrjujejo, da je gradnja tega govora, ki dovolj zgovorno obrata nujno potrebna. I. O.

A. Tehnični opis objekta

Objekt družbene prehrane AGIS bo zgrajen na tovarniškem zemljišču na travniku in parku za bencinsko črpalko v izmerah 42,4 x 18,2 (15,4) m, vzporedno z obstoječo avtopralnico.

V osnovi objekta ločimo tri enote: kuhinjo s potrebnimi prostori, veliko jedilnico in malo jedilnico z vhodom in sanitarnim vozlovom.

Kuhinja bo dimenzionirana tako, da bo možno pripraviti do 1500 obrokov za toplo malico. Od tega bo predvidoma 500 obrokov dostavljenih na ostala delilna mesta. Pripraviti bo možno tudi do 200 enostavnejših kosil ter 200 nočnih malic. V samopostrežni jedilnici bo približno 236 mest, v manjši jedilnici pa 36 mest.

Objekt bo nepodkleten (zaradi HE Srednja Drava se predvideva dvig talne vode) in so v pritličju predvideni vsi potrebni prostori za normalno funkcioniranje kuhinje: butanska postaja, termos, prostor za smeti in embalažo, pisarna za ekonomo, garderoba in sanitarije za osebje, prostor za priključno podpostajo ozlroma klimat.

Objekt bo priključen na tovarniško toplovodno omrežje, tovarniško elektroomrežje, vodovod in telefonsko omrežje.

B. Predračunska vrednost investicije

Skupna predračunska vrednost investicije bo predvidoma znašala 6.605.488.— din. V to ceno so po pogodbah z izvajalci zajeta: gradbena dela, obrtniška dela, instalacijska dela, priključki za vodovod, elektro, toplovod in kanalizacijo, oprema kuhinje, oprema jedilnice, stroški nadzora interkalarni obresti ter vsi zakonsko predpisani prispevki.

Ureditev okolja objekta družbene prehrane bo realizirana hkrati z ureditvijo okolja AGIS.

C. Viri financiranja

Pri financiranju izgradnje objekta družbene prehrane sodeluje poleg temeljnih organizacij združenega dela DO AGIS še DO GRADIS, Ljubljana — TOZD Maribor, DO Merkator — TOZD Investa Ljubljana in Kreditna banka Maribor — podružnica Ptuj, in to:

	din	%
lastna udeležba	1.505.488	22,80
Kreditna banka Maribor — Ptuj	3.000.000	45,41
DO Gradis, Maribor	1.000.000	15,14
DO Merkator — TOZD Investa Lj.	1.100.000	16,65
Skupaj:	6.605.488	100

Najstarejši delavec, GALUN Jože, pri polaganju temeljnega kamna obrata družbene prehrane

(Nadaljevanje z 10. strani)

imeti veliko strpnosti in hotenja, da se napake ne bodo ponovile. Ponovno bo velika odgovornost vodstev po TOZD-ih in organov samoupravljanja, da se vživijo v vsaki predlog, ki ga bodo delavci predlagali na zborih delovnih ljudi ali kako drugače. Želja nas vseh naj bo, da imamo v hiši AGIS red — delovno vzdušje in disciplino na delovnih mestih na višini in k temu še osebno zadovoljstvo.

Za uresničevanje in varstvo svojih samoupravnih pravic so delavci v delovni organizaciji upravičeni in dolžni uresničevati samoupravno delavsko kontrolo neposredno, z organi upravljanja in s posebnim organom samoupravne delavske kontrole.

Makovec Vlado

Perspektiva in razvoj gumarstva v okviru DO Agis

Poznano je, da so se delavci, združeni v TOZD Gumarna, izrekli za podpis samoupravnega sporazuma v skupnost DO Save Kranj in AGIS Ptuj. Istočasno pa so že postavljene in konkretizirane naloge v obeh DO za pripravo vseh idejnih osnutkov za prenos proizvodnega programa tehnične gume. Marketinška in tehnološka študija o ekonomsko tehnični upravičenosti prenosa programa mora biti izdelana do 1. 7. 1977. Prav tako pa bo moral biti sprejet tudi dogovor o delitvi progra-

ma stiskanih izdelkov, ki ga podaja srednjeročni program razvoja združenja Gume Jugoslavije.

V primeru, da bo po dani metodologiji dela rezultat informacije pozitiven in ga bodo samoupravni organi potrdili, bo sledila izdelava predinvesticijski študij. To pomeni, da delavci sledimo novi ustavi, ki pravi, da lahko TOZD obravnava kot elementarni poslovni sistem, katerega osnovni smoter je, zadovoljevati določen del človeških potreb.

Seveda pa se mora tak sistem tudi nadalje povezovati v integrirane poslovne sisteme, kot so skupnosti temeljnih organizacij združenega dela, delovne organizacije in sestavljene organizacije združenega dela.

Pri uresničevanju postavljenih ciljev pa pričakujemo tudi vsesplošno sodelovanje in podporo v občinskem merilu, ker edino tako lahko dosežemo hitrejši razvoj industrije in zmanjševanje nezaposlenosti v občini Ptuj.

Leber Jože

Objava

Prednostne liste samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ptuj za pridobitev solidarnostnih stanovanj po objavljenem III. natečaju v občini Ptuj, ki je bila objavljena v časopisu TEDNIK, dne 31. marca 1977.

Iz omenjene objave posredujemo samo kandidate, ki bodo dobili stanovanja in so zaposleni v AGIS ali pa, da dobi stanovanje zakonski tovariš, ki je zaposlen v drugi delovni organizaciji.

Navedeni kandidati s prednostne liste bodo dobili stanovanja v letu 1978 in 1979.

I. MLADE DRUŽINE

Ime in priimek	Bivališče	Štev. točk	Štev. d. čl.	Dobi stanov.	Zaposlitev
Dragan Živkovič	Aškerčeva 5	123	3	1-sobno	AGIS — Agrotransport
Marjeta Krajnc	Stojnci 27	107	3	1-sobno	AGIS — Perutnina
Branko Vesenjaki	Remčeva 3	107	3	1-sobno	AGIS — Perutnina
Marija Žnidarič	Podlehnik 6 a	101	4	2-sobno	TIS — AGIS
Zdenka Čihal	Potrčeva 23	82	3	1-sobno	Bolnica — AGIS
Alojz Šeruga	Trg svobode 4	72	3	1-sobno	AGIS — Izbira
Terezija Kšela	Mezgovci 49	63	2	1-sobno	AGIS Ptuj — AGIS
Franc Tušek	Murkova 7	57	3	1-sobno	AGIS — Merkator

II. DRUŽINE Z NIZKIMI OSEBNIMI DOHODKI

Otilija Cvetko	Borovci 30	183	2	1-sobno	AGIS Ptuj
Zlatka Zajšek	Kidričevo 68	157	3	1-sobno	AGIS Ptuj
Franc Kozel	Sp. Hajdina 109	155	5	3-sobno	AGIS cest., podr. Maribor
Marjeta Feguš	Gorišnica 77	153	2	1-sobno	AGIS Ptuj
Anijeta Kralj	Prešernova 2	152	3	1-sobno	AGIS Ptuj
Branka Fric	Slovenski trg 6	140	2	1-sobno	AGIS Ptuj
Elizabeta Marin	Krambergerjeva 7	140	5	3-sobno	Perutnina — AGIS
Franc Vidovič	Spuhlja 134	131	4	2-sobno	AGIS Ptuj — Lah
Irena Šiker	Prešernova 32	118	2	1-sobno	AGIS Ptuj
Franc Kosar	Prešernova 24	117	3	1-sobno	AGIS Ptuj — KK
Milan Horvat	Trubarjeva 11	97	3	1-sobno	AGIS Ptuj
Igor Podrižnik	Zg. Hajdina 109	92	3	1-sobno	AGIS Ptuj
Tatjana Verlič	Jadranska 18	91	4	2-sobno	PP — AGIS Ptuj
Štefka Molnar	Mariborska 18	85	4	2-sobno	KK — AGIS Ptuj
Vida Zolar	Stogovci 5	78	2	1-sobno	AGIS Ptuj
Janez Lačen	Podvinci 83	77	3	1-sobno	AGIS Ptuj — Lah
Dragica Prelog	Trnovska vas	48	2	1-sobno	AGIS Ptuj
Kristina Zdravac	Bezjakova 3	37	3	1-sobno	AGIS gosp.
Zdenko Kramberger	Gajzerjeva 1	37	3	1-sobno	AGIS — Elektro

Ljubitelji športa in rekreacije

Tudi mi smo z velikim zadovoljstvom sprejeli naš novi časopis, ki nam bo od danes naprej prinašal poročila o športnih dosežkih in različnih oblikah rekreacije članov našega kolektiva. Zaradi slabe obveščenosti smo čutili veliko pomanjkljivost o delu športa in rekreacije.

Upamo, da bomo to veliko pridobitev znali izkoristiti ter o tem pravilno in pravočasno obveščati celotni kolektiv od katerega si želimo zaupanje in sodelovanje.

Vsako dobronamerno kritiko bomo z veseljem sprejeli, ker je to edini način, da izboljšamo kakovost dosedanjega delovanja.

V letošnjem letu želimo posvetiti večjo pozornost tistim članom kolektiva, ki ne sodelujejo v športnih tekmovanjih. S tem se želimo čim bolj približati delovnemu človeku.

Predvidevamo kolesarske TRIM akcije, osvežili bomo planinsko dejavnost — kajti obeta nam se pohod na Triglav, neplavalcem bomo organizirali plavalne tečaje in druge oblike športne rekreacije.

Kaj vse to pomeni za delovnega človeka? Takšna vprašanja se nam vsiljujejo sama od sebe. Odgovor naj bi bil zelo preprost.

Rekreacija nam pomeni akti-

ven počitek s katerim si obnovljamo pri delu izgubljeno energijo.

Zaradi tega je rekreacija velika kulturna vrednota, ki nam služi za ustvarjalno delo, produktivnost, zdravje, fizično in obrambno sposobnost.

Ivo Klarič

IZ DELA NAŠIH SEKCIJ

Strelstvo

Sekcija redno vadi in so tudi rezultati k temu primerni. Nekaj uspešnih nastopov:

— občinsko prvenstvo v organizaciji SD Kidričevo tretje mesto posamezno za Franca Simoniča,

— za občinsko zlato puščico so se uvrstili Franc Simonič, Marjan Gajzer in Alojz Ličen,

— zmagovalec zlate družinske puščice v AGIS za leto 1977 je Alojz Ličen,

— v počastitev dneva železničarjev je mladinska ekipa osvojila prvo mesto,

— na tekmovanju SD LABOD TOZD DELTA so ženske osvojile drugo mesto.

Kegljanje

Zaradi poškodovanega kegljišča pri »Dravi« smo primorani trenirati v Hotelu. V mesecu februarju je bilo izvedeno izbirno

tekmovanje za sestavo ekipe v katero so se uvrstili: Alojz Šeruga, Dušan Žnidarič, Jože Mohorko, Silvo Majcen, Leopold Rajh, Milan Seidl, Anton Nežmah in Stanko Zorec.

Po 15-letih uspešnega vodenja in igranja zapušča naš kolektiv tov. Leopold Rajh, eden od najboljših kegljačev starejše generacije našega kolektiva. Ob odhodu mu želimo še vrsto uspešnih nastopov, ter dobro počutje v novem okolju.

V nogometu, rokometu, košarki, namiznem tenisu in šahu potekajo izbirna tekmovanja, ter nastopi v DŠI, Mladinskem tekmovanju in vseh tekmovanjih, ki so posvečena 40-letnici KPS, 40 obletnici prihoda tov. TITA na čelo KPJ in 85 rojstnem dnevu.

Od 20. do 22. maja bodo naši športniki nastopili na XII. športnih igrah motorne industrije Jugoslavije, katerih organizator je Industrija motora Rakovica.

LETOVANJE '77

Naši člani kolektiva bodo letos letovali v počitniških hišicah v Biogradu, Ankaranu in Rovinju. Poleg tega jim bo na voljo tudi camp prikolica in trije šotori.

Ivo Klarič

KADROVSKE SPREMEMBE

DELAVCI, KI SO PRIDOBILI LASTNOST DELAVCA V ZDRUŽENEM DELU v mesecu MARCU 1977

Delovna skupnost skupnih služb SPLOŠNO KADROVSKI SEKTOR

— VELJOVIČ Radoslav, pravnik

FINANČNI SEKTOR

— GJURASEK Alenka, saldakont II

TEHNIČNI SEKTOR

— CAFUTA Stanislav, prirezovalac
— KODRIČ Majda, planer III
— KOKOL Martin, transporter

SEKTOR MARKETING, RAZV. IN IZGRADNJA

— OSTOJIC Dušan, ref. tehnično serv. poslov. (se vrnil iz JLA)

TOZD AVTOOPREMA

— ZAMUDA Janez, strugar III (se vrnil iz JLA)
— ILEC Silvo, strugar III
— FRISČIČ Zeljko, strugar III
— ZAJSEK Janez, monter sedežev II

TOZD ORODJARNA

— IVANČIČ Stanislav, rezalec III (se vrnil iz JLA)

TOZD ORODNA CENTRALA

— ARNUŠ Rudolf, strugar (se vrnil iz JLA)

TOZD GUMARNA

— BABSEK Magdalena, tajnica
— VUCKOVIČ Majda, tajnica

TOZD SERVISI

— ZUBIČ Josip, avtomehanik (se vrnil iz JLA)
— PUKŠIČ Srečko, prodajalec (se vrnil iz JLA)
— TOPLAK Marijan, avtomehanik (se vrnil iz JLA)

TOZD KOVINSKA OBDELAVA

— DOMANJKO Janez, strugar na Kruškiku
— PAVLINEK Stefan, strugar na Kruškiku

DELAVCI, KI SO PRENEHALI LASTNOST DELAVCA V ZDRUŽENEM DELU v mesecu MARCU 1977

Delovna skupnost skupnih služb SPLOŠNO KADROVSKI SEKTOR

— VOGLAR Franc, vratar-čuvaj
— TOMAŽIČ Veronika, čistilka

TEHNIČNI SEKTOR

— SIMONIČ Anton, konstruktor opreme
— ILIČIČ Ljubo, transporter

SEKTOR MARKETING, RAZV. in IZGRADNJA

— JAMNIK Lojzka, korespondent

DIREKCIJA

— SPOLAR Zlatko, dipl. oec., pomočnik direktorja za ek. fin. vpr.

TOZD AVTOOPREMA

— TANASIČ Boris, varilec
— SMIGOC Franc, monter sedežev
— VNUK Franc, livar
— NIKŠIČ Desimir, vrtalec
— KOKOL Viktor, strugar

TOZD SERVISI

— BRIČIČ Franc, avtomehanik
— MASTEN Franc, avtomehanik
— BRACIČ Stanislav, avtomehanik

TOZD PRECIZNA MEHANIKA

— IBRIKS Hedvika, monter

TOZD GUMARNA

— BABSEK Magdalena, tajnica

TOZD KOVINSKA OBDELAVA

— LESJAK Anton, strugar

— STRAN ZA RAZVEDRILO IN NASMEH —

	ZDRAVLJNA ALI BODAKU PODOBNA PODLETHA RASTLINA	NAPRAVA ZA MERJE- NJE GOS- TOTE TEREN	ZHAUSTVE- LO RAZIS- KOVALNI ZAVOD (HRV.)	VLAKNO TROPSKE AGAVE	FIGURA PRI ČETVORKI	OKENSKA NAVOTJNICA	SINCLAIR LEWIS	UPOGIBA- NJE	STAROGRŠ- KA MESTNA TRŽNICA	URAN	SLOV. DELAV- SKI PESNIK (AUTON-ŠKOLNIK SKI)	GRAFIK JUSTIN	FRANC. RE- ŽISER DO- KUMENTAR- NIH FILMOV	PRIRODA			
INDUSTR. MESTO V ZRN					E		S			U				N			
PROUČEVAL- PTIČEV					T		L			AGAVI PODOB. TROP. RASTLINA				A			
IZUMITELJ LADITSKEGA VIJAKA	R	E	S	S	E	L	NEJASNOST SLOV. GLED. IGRALKA (HARDA)							R			
S PODEDOVA PRIDOBLE- NO PREMA- ZENJE					PREBIVALEC GRŠKE POKRAJINE	A	T	I	Č	A	N	AVT. OZNAKA SOVJET. ZVEZE SODOB. SLOV. DRAMATIK (DOMINIE)		A			
ALIFATSKI RADIKAL S PETIMI OSLJIKOVIMI ATOMI					ČLOUTEN POSNETEK PRI FILMU SEVEROZAHODNI SREDNJEZEMSKI VETER					MLEČNI IZDELEK ZADOLŽENOSTI NI HARNO INHIBITIV			V				
DEL GOBE				PARLOV KLUB	M	A	T	E	MEZGA SLOV. DRUŽINA ZDRAVNIKOV IN SKLADATELJEV		I			A			
INSTRUMEN- TALNA SKLADBA ZA URJENJE	E	T	U	D	A								PRIPADNIKA NARODA OB SEVERNEM BALTIKU	TRDOUEBNI SOGBSNIK			
NIZKA NA- SKALNA RAS- TLINA Z OKO OGUMI LISTI V ORL. ROZETI					R	E	S		MESTO V SR MAKEDONH- JI NEBEŠNO ZNAHENTJE	P	R	I	L	E	P		
ERBIJ			NATVIŠTI PRAVNI AKT O DRUŽBENI UREDITVI V ŠECI		U	S	T	A	V	A	VRATA V PLOTU PODNEBTJE, OZRAČJE		L	E	S	A	
NEMČIJA	D	MEHANIČNO UČENJE	GOBA, KI RASTE NA ŠTORU		S	T	O	R	O	V	K	A	TEGA LETA TOVARNA V ČENOMITU- KOOPERANT AGISA*		T	G	
IVO DANEU	I	D	BODICA BUCHWALD		T	R	N		KOS, DELČEK KRAJ PRI OPATITJI	D	E	L	KAČA VELIKANKA EDEN OD JAKOVIN SI- NOV		B	O	A
DOMAČA ŽIVAL	K	R	A	V	A	IZGRED SLAVONSKA POŽEGA		I	N	C	I	D	E	N	T		
DEŽELA V AVSTRIJI	T	I	R	O	L	S	K	A	DOMAČE ŽENSKO IME	M	I	C	K	A			
NIZEK ŽENSKI GLAS	A	L	T		BEŠTAVIL SIMONIE FRANC	DVOJICA	P	A	R		A			A			

